

کتابخانه
مکتبہ

بازدید شد
۱۳۸۲

۸
۱
۸
۸
۳
۵
۶
۸
۷
۶
۱
۱
۸۱
۸۱
۳۱
۵۱
۵۱
۸۱
۷۱
۶۱
۰۸
۱۸
۸۸
۸۸
۳۸
۵۸
۸۸
۷۸

کتابخانه مجلس شورای ملی		 شماره ثبت کتاب ۸۰۷۴۸
کتاب دیوان منوچهری دامغانی		
مؤلف		
موضوع		
شماره قفسه	۱۷	
سنة ۱۳۹۲	مهر	

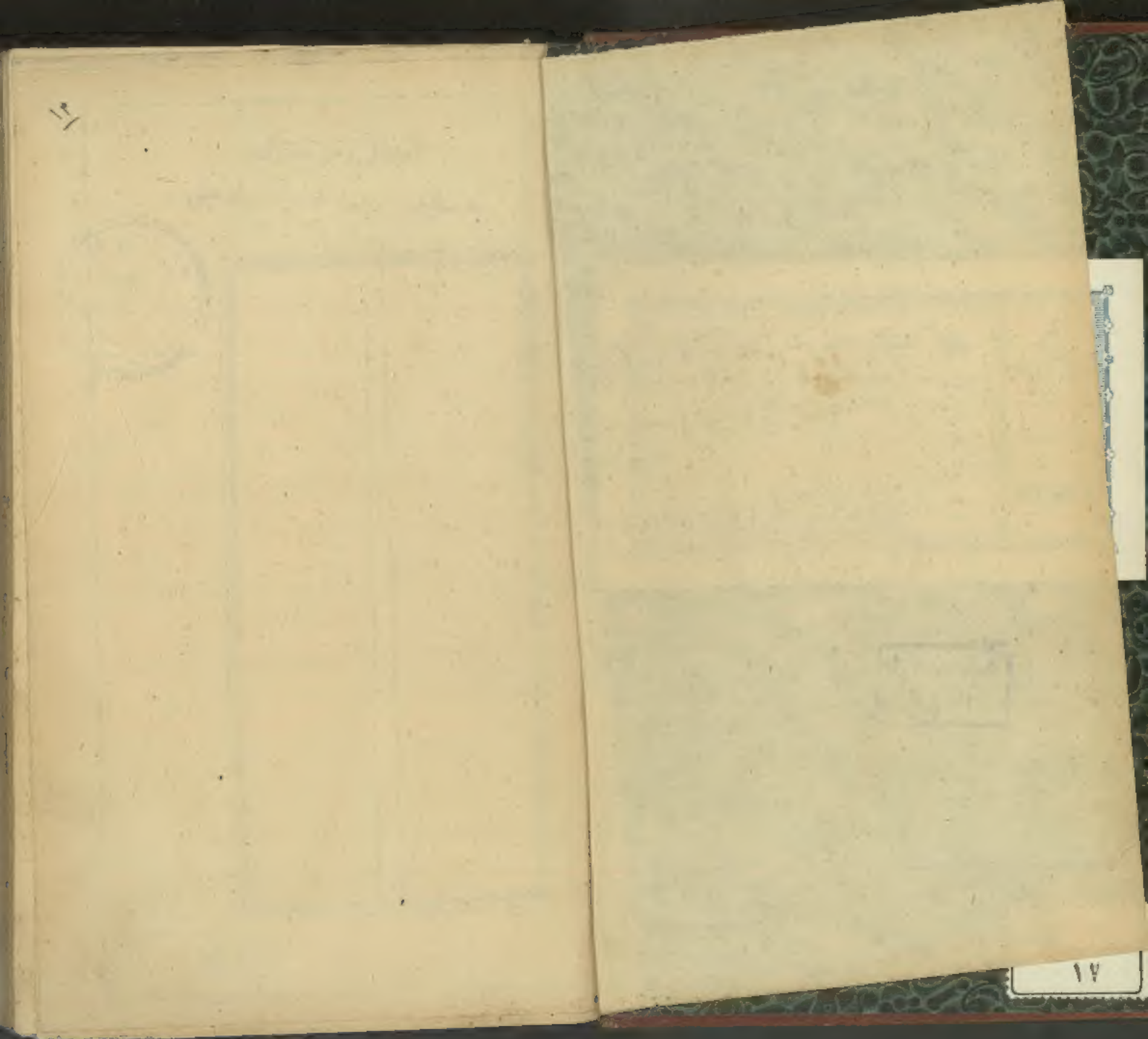
۱۷

کتابخانه مجلس شورای ملی		
کتاب: دیوان سهروردی دامادها		
مؤلف	موضوع	شماره ثبت کتاب
شماره قفسه	سند ۱۲۹۲ هجری	۸۰۷۶۸

بازدید شده
۱۳۸۳

۱۴

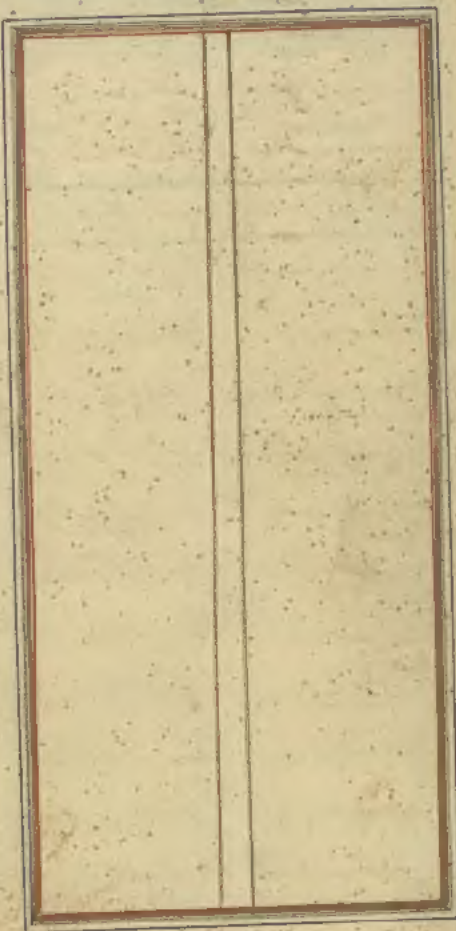

1

14

اهدائی و هی میری
به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

دیوان قصاید و مستطعات فی حق المصطفیٰ العزیز علیهم السلام
معروف به شمس کمالی

بسم الله الرحمن الرحیم

همی ریزد سیان باغ لولو با بریزد	همی سوزد سیان باغ غمش بریزد
رق قوتی بصیر با فروغ آید	رق قوتی بود سیاه فروغ آید
زود قوت را بی بصیر با آید	قوت منک خیر خیر بی آید
بریزد بر قوس نه در حین رخ آید	بر یک یک بر خلی سبزه رخ آید
چو خیمه ای یاقوتین بر او با آید	بند و بسل وصل وصل چو رخ آید
همه کس را بر زلفش معشوقان آید	همه زلفش سبزه سبزه رخ آید
شکوه آید لعل لبان خورشید آید	شکوه آید زلف و کلاه رخ آید
چو خورشید ز کس با همین طبع آید	ساده بر طبقها بر زلف رخ آید
شعاعهای هر آنکه پیش طبع آید	سیان قطره ای قمر بایت رخ آید
رخ کلاه چو آن چون کبریا آید	کل دور و چو چو قمر بر رخ آید
دست اندازی باغ اندر رخ آید	در قمار ز صومعه قمار رخ آید

فردی
سبحان الله رب العالمین
محمد صلی الله علیه و آله
عزیز و رحیم
و رحمت
و رحمت

در همه چیز
باز در همه چیز
باز در همه چیز
باز در همه چیز
باز در همه چیز

سیان فاکر یاسند مرغان درین	نهاد بر پیش خیمه زلف رخ آید
عروسانند نداری کرد و زلف آید	همه کف باغ با هم با آید
فروغ بر خیمه کوی ابرو رخ آید	که کجا آمد کلهای تالان رخ آید
زین محراب و او دست زلف آید	کشاده مرغان بر رخ چو رخ آید
هماری برین چو دست زلف آید	دست زلف رخ کرد و با آید

جمال خواجه یوسف با خیمه رخ آید
که قمر آید شمس با نوا رخ آید

محبت خواجه والا درین یکو رخ آید	کرازن در زلف سبزه رخ آید
خداوندی که با ظلمت چو رخ آید	زلف قمر با رخ و رخ آید
بر پیش خیمه او با رخ آید	پیش زلف و رخ و رخ آید
خرد در اتفاق آید با رخ آید	زلف سبزه رخ و رخ آید
چه دلی از ملا عتقاد چو رخ آید	که زلف و رخ و رخ آید
در پیش این نظر میون آن رخ آید	که نظر ما از رخ و رخ آید
ایا سبزه رخ و رخ آید	بجو دانه رخ و رخ آید
باز زلف و رخ و رخ آید	بخت حکمت و رخ و رخ آید

سنگان جباران پرستند بود آتشک نشسته بر آتش کف را در تو با راست و نواز سکار محب حکم تو که نیست همی باز زنداد از بلبلیا بستن	همه رجا بجز با بر سر با بجا بود آتشک کشته بر آتش در باز و کشت و است بر آتش که باشد استقامت پای کشتی همی باز زنداد از بلبلیا بستن
دل ایضا در پیروی به روی بی ای از روی صفت ساروج و بحسن و قبح و تقیای ملک بجز و بخت در شما سلطان خود	
نوبهار داد و در کل و یاسنا بوستان کولی چون است بکس تا و حسن ز شاکر پرده راست زنده و بر شمع بک پرشیدگی چون خنجر بویک پسکی نامه زده بر سر فاخته راست بگردانی ایست از مرغ کل اگر حسرت بر آید	بارج چون بت و در آستان مرغکان چون شمن کل بجان فاخته نامی زنده و بر شمع پرده باز زنده و بر شمع کرده با قهر و سسل و در بر نامه که بار کشته شد بر شمع در کشته بکار طبع شکستن از روی باز زندانی و در آستان

کرس تازه چاه و قی شد بش چونکه زین تند می کشید دان کل باز کرد و ای شمع سوسن رخ بسان و طبع دان کل سوسن مانند چای از غول بر طرف شمع لا چون مرغ کشیده اند چو دو بومی بدین شمع شب غایبی کشته شد سال اسالین نورد و نظر ناک	کر بود چاه ز دین و زنده بایر شده چرخ می پان است اندر بر آتش شمع که دباشن و از زنده در ریخته محضه سوده میان مرغکانند تحقیق زده بر باب کل دوروی چو بر ماه سیل باز کرده سوز و لال بر طرف سوسن و می کشته شد بار و بر چرخ می دیدم زنده
دل ایضا این طرباکی چالاک و هست کنون از مواش شدن و ولت با و کسنا عینه الرحمة	
چار زلف شب باز شد سپیده دم از نیم شب به سوزار کان ساقی آواز داد	فرود و شدیل محرابها پیوسته بر کوه سنجی بها کف زلف اندر آفتابها

بیا یک خستین ازین جان خوش	بجسم هم چو خطا بجا
عصر جوانه بسوز از قلع	همیشه بجعل پرتا بس
از او آوازه می یکان	نی آرام گشته در خوا بجا
برافاد بر طرف دلورن	رنجنا ز با نور همت بسا

سخنم بیا هم آواز نو می
دل ایضا گرفت از فراع سطر لاهوت **علیه الرحمة**

در خاری دو شیشه ای یک	خون اکو رو و سایر هم بود
خون اکو در از او با خون بود	که میز بجای است اکو
شود اکو زین یک چون شکلی	چون با غازی اکو شود شکلی
این زین ای عجمی ده اکو بود	چون در ازین کنی نن شود
می باید که گدستی و بد کنی	چون بر می چو اکو روی شکلی
با بسایم کی محاسن ازین	چون بر دن آید از بسجد و شکلی
بشیمیم هم عاشق معشوق	نه غلامت که را و نه نظارت
می دیرینه کس را بر غرض	از کف سیم بنا کوشی شکلی
جرعه بر خاک جسمی بر ز خاک	جرعه بر خاک جسمی بر ز خاک

این شعر در کتب کهن
 در کتب کهن در کتب کهن
 در کتب کهن در کتب کهن
 در کتب کهن در کتب کهن

باز

تا جان مردی سپار و چون
دل ایضا خاک را قشع مرد و خرد **علیه الرحمة**

سلام علی دارم اکو عجب	تبان سیه چشم غنود آب
روم اطلال و دیار لاله در	چو رصع در مشرق و مغرب
فاده خبرین بر او زین	چو بروی قشع غنای کجا
نهال سس در چمن باطن	چو عفتی زین شمع و کجا
مقام عزالی گرفته نوای	ساز غنای سپرد و کجا
سمن زار گشته دیار سلیمان	چمن زار گشته و جاد کجا
چو سیر کوکب بیت کون	بر اندام نجیب از مقام مصاب
شب تیره و با غضب سان	همی آید از غل از جاد آب
روی تیره و تار چون چاه پیر	چو روی نیشتره نجوم ثواب
زده چهره آید از مشرق	گرچه زحل راه سوی مصاب
شما چه در تاج مرجان	زبان چو در شیدیل راب
چو شکو فلون شمع خورشید	ساک و محمل و سگ شک
نه شرق بر که گشیده بر دن	دمیده شبانگ از جاد آب

چو آواز رخسار سحاب ببار
 همه راه و سپهره خاکی ببار
 فدا کنی چشم من بر دول
 ز دهنم بدم اندر صحرای
 زخیه بر دل آتش خوب برون
 لب لعل ضاحک خم صید
 سینه زوایب معتقد عقاب
 همه دل سپاسی بمن ای
 خرامان بت من میان جاری
 زار دل صافی تر اندر طایف
 مرا کشت محبت آن خاوند
 اگر زنگه داری سر میرانی
 چو چاه برداشت افکار
 نگذرم رحال و زمانم بجز
 چو مرکب مندی بت لقا

فاده بره در خطیط نجاب
 عثمان وادی بان عمار
 عیون عسره در خون و لقا
 در شان چو درویش مصباح
 کز آن چو طایوس کرد شکار
 رخ خوب لامع سر زلف لایق
 سلسل خنجر سنجید تر است
 همه بر دایع همه تن عجا
 چو خورشیدی میان کواکب
 ز خورشید روشن تر اندر کواکب
 قمر چه کانی مقوس چو
 ز ما به نمی آید حق صواب
 ز من جمل بر آید حق بر صواب
 و التبت بالخر و الخ و آجب
 مرا کشت دلبر که طالع آجب

شدم از صیاری من اندر عمار
 از آن پس که بد مرکب بچرخ
 نگردد دم اندر جهان لطیف
 حال دول بوضع کافرش
 سلیمان بساط و کند عمار
 که خرم ثابت که غم حاصل
 به بخشش جان و به کوشش
 شباهت کاه و خاوند سینه
 به بزم اندرون چون عطار دما
 ایام که گرفتار جاس بود
 بجز مرا هیچ باشد مشا
 قلم بر نبات عصای کلیم است
 سر بر ترا آقا سبت خادم
 خنمای تو در سبیل دل
 بد آن وقت که زبهار کز خنجر

و قد صرت تحت اسعد الواب
 سماک و شریا مرا مشهور
 جنت عید فریدون تر است
 بود در خطب زین لفاظ طاب
 محمد علی و حیدر مشا
 که بزم سماک که زرم غالب
 بهت حاد و کینه صفا
 سخاوت کاه سجاد مواب
 بزم اندرون چون عصار
 نبودی خطاب و نبودی عفا
 بجز مرا هیچ باشد مشا
 با ند بسی عجزات ناب
 مقام تو را جبرئیل است با
 جنمای تو در سبیل عرا
 و صاف میادین جمع انفا

بنداسب بریند از رخ جان زمین کشته دایم کردن جان چون چرخ سیل از زلفی زان سحرست فرستادم غم جان سعادتمند شستم بدیدم جان غائب خردمند از دایم جان منم سخن را پان معانی بی تا که خورشید خشان جان	شوکر و در دین و استیفا چو مرغابی اندر جوی خون جان کنی حلقه بر خصم من کل جان بود یک بدم مرصدا جان اگر قسم مرا ز جور و نایب تیرا شد از چشم من حلقه جان منم جان فضل و سزا جان اندک خور قصه دوی کباب
وله ایضا مبادا و لایق بخت و حال مبادا سعادت پیش از غایت	عطفه رحمة ای دست پادشاه مراد و قوت از آنچه در سیل آری و زلف و قوت در مردن پیچوده چه مرد و صفا آری عدوی خواب جوانی و قوت آنرا که کجای اندک سینه و قوت

دین بر عجب ترک خور و دانه سبکی که صفتش زنی می خور ز فضل او دانه و شکر و شکر در دینستان بود و شکر و شکر	بی نغمه زینش بی نغمه بی مردم از سب و نه می خور دین هر سه دین مجلس و شکر دین ز دینانی که خرابات خور
در صفت حسن نام و سراپا و سپاسیم و بایم و مع احمد و عید الصحة و در سلطان خوش آنکه شربت و کباب و مسعود و بایم	در صفت حسن نام و سراپا و سپاسیم و بایم و مع احمد و عید الصحة و در سلطان خوش آنکه شربت و کباب و مسعود و بایم
المنتهی نده که دینا و حراق از پس که در این راه را کوشش چون خوش و شکر و شکر و شکر آتی چو کیسی که از خور و شکر و اندر دانه و شکر و شکر دان سپید بکر و شکر و شکر یک نیمه زینش ز دانه و شکر این را همیشه و شکر و شکر تا بر زنی بر زینش بکر و شکر	ماه شدن آمدن راه و شکر این را ز دانه و شکر و شکر در خوش و شکر و شکر و شکر در کینه یکی پخته کافور و شکر و دانه و شکر و شکر و شکر که جمله اعضا و شکر و شکر این را سپاس و شکر و شکر و اندر دانه و شکر و شکر چون را بچه را دانه و شکر

ما در یک یا دو پسر زید یا نه
 ما در یک یا بشکم نام پروان
 نه بشکم او یک را بشکم
 کنون صفت یک کور کوریم
 کور کور در زنی غایب بخت
 نه بشکم است یکی جان و دل
 گویند که جزو زجان با دل
 جاز نشنیدم که کوکب کی جان
 جاز انشایی بگویم که خوش
 کور سیاست و است و است
 پیشش این است که بشکم
 میوی شد استن چون مریم
 زرا که استن مریم دهان
 بشی چشمه عزان پسر
 تروح خداوند همه جان و

این را چرا در سید
 بشکم کند وین نه است
 کردست و بد و در سید
 کاین هر صفتی صفت است
 او را شکلی حسرتی غایت
 وین بر سر مراد زود و باره
 از سبب جوانی و دل جان
 سر کب کی لاله که در لاله است
 چون و خوش غایب و غبر و باره
 زرا که سیاهی صفت و باره
 و نیز یکی چشمه کی مان خوش
 وین قصه بی خبر خوشتر
 این خبر روایه است و باره
 و بشی چشمه عزان پسر
 وین ح خداوند همه جان و

را بکشید و کشید و کشید
 بکشیدن و کشیدن و کشیدن
 آن زن یکی زود و در کور
 که قصه جودان و در کور
 از کور و کشیدن و کشیدن
 از این پس سستی زخمی جان
 بدست امیران و در کور
 زرا که در کور و کشیدن
 شمس و زرا که در کور
 ان پیش و پیش و کشیدن
 مصر و کور و کشیدن
 دوزخ و در کور و کشیدن
 و در کور و کشیدن
 در کور و کشیدن
 و در کور و کشیدن

را بکشید و کشید و کشید
 بکشیدن و کشیدن و کشیدن
 آن زن یکی زود و در کور
 که قصه جودان و در کور
 از کور و کشیدن و کشیدن
 از این پس سستی زخمی جان
 بدست امیران و در کور
 زرا که در کور و کشیدن
 شمس و زرا که در کور
 ان پیش و پیش و کشیدن
 مصر و کور و کشیدن
 دوزخ و در کور و کشیدن
 و در کور و کشیدن
 در کور و کشیدن
 و در کور و کشیدن

ملک قیصر و قفقاز و تاشکند	ملک بری مسکر و زوزی
دوبت و تاجیک و قوت شد کار	بر که قیصر قوت تو در بر
دولت تازه ملک دار و چین	دولتی که عقب آدم و خورشید
یکه در آرد دولت که بر آرد	بجا بار و سپهر که بر آرد
مردمان قصه فرستد و شکار	بر که رسال و یکیش سر و جگر
پس بد بشوین شود و درو	بر که زانی طلب و سوی عدو
کر دجای خزان ملک و ملک	زین پس شاید که هر چه
تجارت ملک چو دین خود	طلب کردن میر و مر
سر پادشاهان و مور و	صبح مولی تن خود و کوی
زین در ملک و نیک و نیک	بر که مولای کی باشد مول
ملکان رسو و در کجا و بر	ملک آن باید که هر که
خبرش تو در خبر نصرت تو	جز ملک و ظفر و شمشیر
آب کار و دشت و دریا	سجاتی زین پس سوی لا شود
کارش تو شود و کار و	نشود و خار و درخت
خانه و خوشی کی شود	ملکت ز غم و دوی خورد

تجارت مسکران
 و در هر دو
 و در هر دو

تا پنهان شد و شکست	ملکان کشت عدو و اسکار
در و کجاست ندان و	راحتی شد و توار و
تیر و تیرا شنی شود	سرور و تانکه و سپهر
نیز شاسپر و تانگی	مذ و و و و و و و
شع قاری شن زانری	بر سپهر و زود و
ین بخارستان و	صورت چشم و
ین طبعیت که در و	دین جالیت که در
ین طبع خوش و این	نقد و کوش و کوش
تا بهی خاک زمین	تا بهی سنگ و
جام و کیم و دست	دست و نیک و
تا می ناب و خوشی	تا نماند و

و در هر دو
 و در هر دو
 و در هر دو

و در هر دو
 و در هر دو
 و در هر دو

برای دیدم که پسر کرد و هرگز	پسر ندیدم که مادر کرد و هرگز
ز کس چون دلبریت شرمش	سر و چو معشوقه است شرمش
دل که چو طفلک است دهن باز	لبش عقیقین و قهر کاش
سوسن چون شوطی ز بند	باز مبعث را زرباش
برگ بنفشه چو پست دست دراز	ز کس چون عطر در میان
ز کس چو ماه در میان	لاله چو اندر کسوف کوشه
سایح گل از باد که در کوفت	مرغان پر شایع کشته
بیل بر کلان قول سروان	پایش را پا خیزر ز ناله
مرغ چنان چون ملک نازش	در کوی او چو کینه
نگار دی که شد محسن و صاحب	ین همه شد نشین
وز کل اندر کلابان	قطره بر او چیت
نوز به پروانه است	ز کس چون کشت چون
بر جان مطرب سیاه	همچو ذنب کی
فضل محمد که پیکر نشاند	فضل محمد چو کف
صاحب عادات نک	قاعده مرامت

ملک محمد و کار
بشیر در بکر و
غیر اینها
ن

باشش بجا ملک حاصل	باشش چون آدم بگلزار
باز خدای که چو را و کرم	یست جزا و در زما نزل
چون علوی حسینی است	دو طرف چنان چو
در منبر بعد که است	ست چنان کوهی است
تا بود و خنده مبارک	خود زوید بر او
مر و خرمند کس خرد بود	باشد چو این که
مر و خرمند کس نایب	باشد چو منظری
دین منبری خواجی	باز پیشمار و کوه
صاحب خبر کسی بود	منظرش و خبرش
بر کس کاو که زنجیر	بر کس کاو که
خواجی بن غصه است	بشدن و داویش
سعی باشن	و ان که
خواجی و هم	بن که
خواجی چنان	بست بقول
خواجی و	بست

از بهر زنده و کجاست	از زنده چهار باشد
مرکز شهرمان در زمانه	شوم در وقت چو برق ملک
پیشش بر سر حش	چون بکشد و چشم باز فرود
در شهر چشم او بود	کرش زور و بشمارا راقه
شاعر و معر ویت و زریک	رو کی دیگر است و نصرت
ست طبیب بزرگ و شکی	غلفی و جبهه سی صاحب
کاتب بخت و دست بخوی	صاحب عا دست و دست
فاحل فضل تمام و قول صدق	دانی عزم دست و ای سد
یکت او را زور زاری جش	ست و در فرق و رفه مرقد
شرم زمانی ز در بسته	کونی که شرم ساحتند
کر بر و دینل و مصر بر در	ز سرش هر که در کرش
باشش چون زنجیر و کت	چو شین هر پشته را در
مر که قیاس سر کنه با صفت	واجب که در برادر و کی
شیر و خا به پیش در ز خیر	باز بخا به بدست و در
باده کو به کج و در مطرب	سب کو به برادر در

بکلی خیسری بود چو روی	تا بن سبیل بود چو لطف مجتهد
تا بچو در یک در میان کسار	تا بچو کور در میان نه فند
باشش حیده نیم حش	باشش حیده قرین ملک نوند
صفا و روح بستی کف بکام	کوشن بر با سلطان
سلطان دست قوی تن جوان	روی نور محمد
دری دست تو دانی که بوی	لب من حدیث حال کف پای
بیم جبهه شکوه ای تو کنم	بجو در بر تو آنکس که بوی
غیر بر و حش و تو خا قصه کنی	نکته دم که کی قصه جانی
شیشه کرد مرا عشق و زوی خوش	شاید هر سر به من عشق خوش
ترس جبهه پس دل و دلی	تن موی دل دن جبهه
ز سرش کردی آن جبهه	مشتی بندگی کف کی
ریکان مشک و بی کج	در کله هیچ کی کف دای
جلی کرد نه ز سر پرودان	بکوزت حسنه ناله پای
به دی کردی جان که چرخ جبهه	تا چو جاکر تو بنیر و مای
طبعی که تویی بت و زیری	ملک شرق پست که ری

سیر جود که چون تو از دیا دکنی	ظالم مدحی سببی می شود
همه کار توئی را ستمای توین	سروی قول تو ز ستمای توین
با شرف ملک با سیرت توین	با بهاد دولت زافرو بهی توین
یکی زخم شکسته سر خفا و سوا	کز بهشت تا دشت لعلهای توین
عزیمت مبارسته توین	تیره میت شیرین توین
کاروان ظفر و قاعله توین	کاروانچه و سجری ریحی توین
زود چرخ خط بر دل توین	کز خط دور بر دهن توین
آن فتنی که کند حکم قضای توین	جز به یکی کند سرچه قضای توین
سنگین بن غبار و در بر توین	که دل و دشت و قصه قضای توین
فک مصر و آیه خواجه که توین	حدیث و فضل غلام فخری توین
بر چرخ که برای تو خدا و قضا	دن جهان من به توین
مدد است و بهر یک قضای توین	هر چه از فضل تو که با توین
نوا که برای تو کشش عجز توین	ملک اعرض تو که برای توین
پیش ازین سینه بجای توین	زلف سرچکند با توین
عش حاضر و جمل تو دای توین	را که صفای تو و سرچکای توین

سرف آن انفرادی ثمای تو	سین ای مزین و مج و ثمای تو
ن جهان بر یکین خلفی تو	شاد دایه نزن می میرد کرد تو
در صفت نور ملک عرش تو	در صفت نور ملک عرش تو
بوا عرس سید عرش و جان بقای تو	بوا عرس سید عرش و جان بقای تو
سجده کاه ایزد و داد تو	روزی بس خرمی تو
ایمنی عرقه مار فخر تو	خواستند داری مایه تو
انده مشرد و بگریختن تو	پیرچه خوی که خوش تو
بوده سسی بودی ملک تو	دست تو مدلی انده تو
روز خوش و زده خوش تو	سجرت با دوست تو
تن حسی در دیم تو	برج تا بر چرخ تو
در دم حوت قات تو	در دزد خوش بیار تو
بیل شبنم تو	مرغ دل انجیر گشت تو
خوبتر از بار و خوبرو تو	لیل باغی سیاه تو
ساکلی کج کاد تو	دقت سحر که تو
وقت طرب کرد تو	رعد تو ز دست تو

و ترس و فرج و ترس و ترس
 باغ پر نخله شد مرغ پر نخله
 این می غاب کون در صبح
 دیر و تویی در کمر شقیه کن
 ی بل ذوالیزن بچون چن
 در جمل کار صبور و نخله
 فصل و کرم کردت خود
 ای عوض غاب رودون
 کت مت حتی حتر العقی
 بایر و نخله کی کرم
 در توری من بید خیزان
 مست درن بر خوشی جام
 بده بنا ز دران سر بفرزد
 تا عرب و مطرب شرق
 بنشین خورشید و از یون

کبک دری کوس و کوس
 دشت پر از دجیده کوس
 ساقی محبت بکون ترکی حوز
 کت تویی در کمر شقیه کن
 فاعل فعل حسن صبح و کوس
 کالبد تیز و کالبد
 دولت شکر دانت چو شکر
 آتش چو غاب حاسد
 سخت کوس کجی چون کوس
 کرم و بی شکلی ز نو خیزان
 جامه بید کتید جام بید
 بر فلکی بر شش بن ت
 چون کد از بدن چون کد
 باین ویرت و امل است
 خنخ و امید و در چون کد

مصیبه امیر سلیمان معتمد و جانشین

ساقی بایه مشبک
 محمد صبح زنده ش فرزند
 نانی دروغ کتیم چن
 دوح خیر و خوشی روزگار
 عاصمه که روز دولت مستوف
 سیر اجل که کاشین کارزار
 این جهان بایست و دوح
 سکر شکا باشد شکر کد
 هم حق شناس شکر کد
 و کار بای و نخله بای
 سکر شش عزیز باشد دنیا
 جن شده میرا سم کد
 زان بر فردا شب کد
 آن شقی که کوفی نخله
 چون بکری بطلوشش کد

این و مر کیش چون کد
 نایه حروشا شده حمار باشد
 باری خند خردون کد
 خاصه که ماه رونی اندر کار
 خاصه که ماه خردون بایست
 یاد میان مجلس و کد
 او با سر و باشد و کد
 دنیا بخش باشد دنیا
 هم در بی و نخله
 در کار بای و نخله
 ز فخر نخله از عا
 این کد و مرث و کد
 در احصاء میر خنخ
 صلش نور باشد و کد
 چون بکری بطلوشش کد

کرسود و بوی بر سر شایه
 در کوه زار و صحرای سرکایه
 سر و اعین باشد که در صحرایه
 این استغیر باشد در شقایه
 یا احرار باشد یا صحرایه
 نه اصغر باشد نه جسر
 همه شمع باشد همه سر
 خون لاله زار باشد چون خورشید
 چیدن فراش کوی مایه
 سیر چل بر خورتا نو بجایه
 خورشید روی باشد خورشید
 بر چرخ چک ساری کشیده
 دستا نهای بخش سبز نهاده
 تا گوش خبر بایان با گوشه
 تا کام چشیده باشد که در باده
 تا تهر کردون نذر باشد
 تا شعل سعد باشد با اشیار
 و شش پناه باشد در اسکایه

در کوه زار و صحرای سرکایه
 سر و اعین باشد که در صحرایه
 یا احرار باشد یا صحرایه
 نه اصغر باشد نه جسر
 همه شمع باشد همه سر
 خون لاله زار باشد چون خورشید
 چیدن فراش کوی مایه
 سیر چل بر خورتا نو بجایه
 خورشید روی باشد خورشید
 بر چرخ چک ساری کشیده
 دستا نهای بخش سبز نهاده
 تا گوش خبر بایان با گوشه
 تا کام چشیده باشد که در باده
 تا تهر کردون نذر باشد
 تا شعل سعد باشد با اشیار
 و شش پناه باشد در اسکایه

میش و همه محبت هم که مکن قدش بر چشمش خوش همین است تا غالب شود ای قوی بی قوی خاطر معشوق نفت سپاردی مگر آن سبزه عقل و فن آن ترک است که گشت نمود ایسیاست چنانچه خردی دولت صابر که چنانچه تو که سر ز خرد است و الا تر خرد تا خود را دل نه خردت و نه و صفت و روی معشوق پیشتر گشت تو را شود و هیچ از هر عیب و بر این بختان عیار میون فرافتن تو خیر معشوق و در راه جرمی سپید بود محبس باغ ناید بر آن عیار آن که بخت می سپردن	با دم بخیل آن بود که در دماغ هر دماغ که بخشم حق را ست چون بر شمعان غایت حسب کسب چون تو قوی گوی نفت از خون تر شود مگر آن عقل و فن تا مگر در چون سر به خرد شد چنانچه تو دولت باغ که چنانچه تو سازد خرد است و الا تر خرد تا خود را دل نه خردت و نه و صفت و روی معشوق پیشتر گشت تو را شود و هیچ از هر عیب و بر این بختان عیار میون فرافتن تو خیر معشوق و در راه جرمی سپید بود محبس باغ ناید بر آن عیار آن که بخت می سپردن

ج

کدام میان رسن دل غمزه بود و عقیقین بهر شد از لای لای خندین و گریستن کافش جیب و خج برده ز بر جیب و عقیقین زلف آن کو بود و در کدام میان رسن دل غمزه بود و عقیقین بهر شد از لای لای خندین و گریستن کافش جیب و خج برده ز بر جیب و عقیقین زلف آن کو بود و در	کدام میان رسن دل غمزه بود و عقیقین بهر شد از لای لای خندین و گریستن کافش جیب و خج برده ز بر جیب و عقیقین زلف آن کو بود و در کدام میان رسن دل غمزه بود و عقیقین بهر شد از لای لای خندین و گریستن کافش جیب و خج برده ز بر جیب و عقیقین زلف آن کو بود و در

و صفت و روی معشوق پیشتر گشت تو را شود و هیچ از هر عیب
و بر این بختان عیار میون فرافتن تو خیر معشوق
و در راه جرمی سپید بود
محبس باغ ناید بر آن عیار
آن که بخت می سپردن

با دهن بر سر و دهن بر دهن

ده مشک است هر چه آن بدری در
 آن یکی قدی که دارد و بوی مشک
 چنگ از است کشتی تا کشتی
 این بخت سیر کرده با پای
 زار با بان زده و زار زار
 این چنین نری که با بخت
 چه برک سمن با صفت
 این چو روی سحر کشته
 سوسن زار و شاخ کشته
 این چنین زین بوی کشته
 صصل باقی باغ اندر می
 این زنده بختی با بخت
 روکل نمی نماده و در
 این چو زین شمشیر
 اینی فوج فوج اندر هوا

وانه دست حیرت
 و آن کز مشک که دارد بوی
 پای طاعت کوی که بخت
 و آن مشک تر کرد و جلدی
 زار و نمان شد و زار
 و این بخت آن کی با بخت
 رسته برک نشسته بر جان
 و آن چو روی ز کشته
 ز کشته شوی شاخ سوسن
 و این چنین بر علف کشته
 غیس فی باغ اندر می
 و این زنده بر با بخت
 سترن نمی گرفته روکل
 و آن چو سیم کوشند
 آب پستی موج موج

این چو زنده بخت کشته
 خسرو عادل که است
 این کز مشک خیار که
 دولت سعدش بود و بخت
 این چه مرده بخت
 چون زنده بخت کشته
 این کشته بخت کشته
 بنین محش چو بخت
 این در در ترک و بخت
 هر زان کشته و بخت
 این کشته کشته
 شاد و ست و بخت
 این خرد و بخت
 ریت منصور و بخت
 این مراد و بخت

و آن چو زنده بخت
 کرد و بخت کشته
 و آن بخت کشته
 طایر بخت کشته
 و آن کشته بخت
 چون زنده بخت
 و آن کشته بخت
 زنده بخت کشته
 و آن کشته بخت
 مر زمان بخت
 و آن کشته بخت
 و قبا سنی و بخت
 این خرد و بخت
 طالع مسعود و بخت
 و آن بخت کشته

ما ملک در حجاب تان شد سو	ما ملک در غبار آستان
این کمال ملک و جود بعد از	وان و ام عس و خواجه
دست و خالی خود ندان	پای و خالی خود ندان

این غای که در عان سند و کار کا
 دان در شکین جود و شکین با و شکین
 علی بر محمد

به بقان که یورفت اکور	مرا خورشید کرد استن و
کاشش صد و هشتاد و دو	بدم در بستر خورشید پر نور
میان مایه عفتدی سنج	نه این عر دسی بود نه سور
نودم حق مستور و نود	که نشسته ما در نه مستور
شدم استن و خورشید	نه عفتد و نه عفتد و نه عفتد
خودم کمال عا لین کرد	بیا و بسیر کرم کرد و نه کرد
من زول بهشتی و اربور	رخ من چون رخ سپهرین
خودم ربانی روی کرده	سیاه و لجن و تاریک و نه
کاریده است ز نوران من	من در روی من بر پوست نور
جی و جسد من ای مستلک	مکری خضری مانده با طور

نشی مر مر بهشت مرده	نخیر خنجر من باز بر سه
دو کفش من پندنی چپا	بازی ریر پای خوش خرد
نشت و گردن مرده و نه	بهر خشت اندازد پای کمره

زنی و ز من بن باشتی ما	نقد سبب مرز و نجران
رک و پی سچین جلا و نه	میدری عظام و چشم
چو قطره کاهه چون شک مجر	نمیری خون من چون ب
نظر داری بر این کمال محض	فروری بخت و حسره
بود در کار من سنج و شکو	مکری من خوش و کور
چو کف دست موسی کشته	پس نکای بر دهن در چمر

پادشهرایم نوش کردن
 در سلسله بایک حک و موسیقار و موسیقار و موسیقار

کرده است ای صحن و نه	ر شکرستان نور و نه
جشن سن طایه نور و نه	و یک پاد دست چاه
زول بچند روز به طایه	جی سنجی که سپاسی
این کو کوه بیابان جی چاه	این باغ و نه ملک نور و نه

خویش بر حسن و کرم و کوشش
روز و این سخن سفری و کوشش
چون دید میان بستان در
در دیده و ملک و بخارید
بر دست تا جهای تنه کن
بسته عامه می در صبر
در غماش ده که در پس کوه
این خویشان پند بی شد
با دشمنان چون رشتن چرخ
نور در آفت که در خانه ملک
بجای تو سپاه پستان پند
مستوه کاش یک و کف روی
خدا کرد و خد و عید
نور و راه و کشت بجان سپهر
کرد و در سپاهی پانی بود

خویش بر حسن و کرم و کوشش
روز و این سخن سفری و کوشش
چون دید میان بستان در
در دیده و ملک و بخارید
بر دست تا جهای تنه کن
بسته عامه می در صبر
در غماش ده که در پس کوه
این خویشان پند بی شد
با دشمنان چون رشتن چرخ
نور در آفت که در خانه ملک
بجای تو سپاه پستان پند
مستوه کاش یک و کف روی
خدا کرد و خد و عید
نور و راه و کشت بجان سپهر
کرد و در سپاهی پانی بود

با صد هزار جام می سرچشمی	با صد هزار برب کل کج
با صد لپکان که سرچشمن	با صد سیمکان که دوش
تا کنی زیر کمان که زیر سپه	که زیر رخسار کنی زیر کمان
ستی کنی و باد خوری سال و سال	سکه گری و باد خوری سال و سال
بر سبزه بهار نشینی و مطرب	بر سبزه بهار زده سبزه
ملک جهان ستانی و رفاه	ملک جهان بختی و رفاه
تو زین بن پر دی ایران کن	مشق بدن و پستله و فرین
سیصد هزار شهر کنی و شهر	سیصد هزار بنای بی شهر
سیصد و زیر کبری پیش بر کن	سیصد و زیر کبری پیش بر کن
مذوق زم زم کنی و حجاز زم	مذوق زم زم کنی و حجاز زم
با کل کنی بر تبه مصریان خوش	با کل کنی و شاق غلامان یکبار
و قیصر طلس ستون کنی	عمود کنی که باز و باز دار
بزم ارم شاهی و شاه خور	بزم ارم شاهی و شاه خور
مهر و خورشید ز تو از خور	مهر و خورشید ز تو از خور
ز خانه تو و دشت و کوه	ز خانه تو و دشت و کوه

قصر شرب و تیر چال چو	حاشا آن رکاب و زین و تیر
نما که منشا شد و تیر	زینت محمد و حیدر کردگار
مر محضر افش از زینت کنی	مر که تر افش از زینت کنی
چون کداره کردی و چون	زان سود کردی و زینت کنی
غل بر خفا و تیر و تیر	غل بود بر نهاد و چو تیر
عزت و شرف کردی و چون کنی	و زینت زینت پس و چون کنی
دو ساله یا سه ساله و زین	جبری برب و چون زین
در بیان سپه که چو کنی	در بیان سپه که چو کنی
سالار خایه ز با خیل با خد	کردی بسی کون و کون
تا بر کسی که نشد خدی	پیش تو ناید و کشف با تو خفا
پو رکن که خشم خدا بود	او را از آن دیار و دانه دین
تا کنج و خراب شد و خراب	تا روزی که سینا شد و جان
دما بود و رجا جنگ کنی	اندوخت و زخم بول و جنگ
در شاه و نامت و زینت	که غار و جنگ و چو تیر
یا سبز سال ملک و تیر	در عرو و سلطنت و تیر

در خیمه روشن می نهد	و در خانه شمش و در کاه
درخت و فغان روی او روی بنده و بی ادب و بی حیا	
بوی خشم کرد و باز داری ای ذوالجلال بجز بدر پاد	
نور و رخ آید نغمه و شیر	با طالع سعادت و با کجاست
برسیه و چون جوشی آید	ما زن چو شیر و لاله کنی
که شیر خواره لاله سرخست	چون شیر خواره طبل کنی
صلصل لحن زلف سپید	اشعار و نور و صبح اندوخته
رعد و صندل زلفی شمع	بر سر و زلف زده تخت
ما شمش است ز کس نگوید	تا بحدی که کف و شد چو کف
آسره دان زین فخر سپید	کرده بجای سمره بزم کرد
کف و چو درزی استاده کشته	چو آده حمیر ز جاده کان حیر
ولی که شنید همه یارو	تا برشت کرد و روشن کرد
بر روی لاله قمر بشکوفه طبل	ولی که مادرش همه شکر و شکر
بیشاخ مار بکشمه شمش	چون دقش دالی ترکش و صغیر
رس خالک و زرق کاشتا	نقد کردی فکند و بخت

برک بنفشه چون بن خرمی	در دست شیر خواره بزمی
دن شترن چو شکفتن شبنم	در کاه خمر کند غنم
کون سین ابرویان ممکن	کافوروی با دلب ری
مرغان عا شند گل بر سبزه	
و دایینه بر جان درید کانی و تعاسه کبر عینه لرحمة	
مسکاتم است بجان خون	بزی بت فتنه پارتی
ان کاک که مراد استون خورده	خورون و زوی شو چو کانی
ن گل که بود او را شمشیر	دام شدنش شد شمشیر
موا و بکر و گل ثانی و بخش	وین گل بسوی گل بود و طیار
در سایه گل پاد خور و بخش	آبل قنات بر جاده شاعر
آپ کندی زامان مزاج	آبادی بر کف شمشیر
ان نظره و بزمین و پر کبیر	نشته سر بر یک زن نظره
او یخه چون ریشه دستا به	سپین گری بر سر ریشه دستا
آپ چو بجه و یک ریشه بود	نادر سر سوزن یک تو
ان نظره و بزمین که در و یک	رحم و چمن و دوح سر سوزن

در خیمه روشن می نهد
در خانه شمش و در کاه
بوی خشم کرد و باز داری ای ذوالجلال بجز بدر پاد

[illegible]

دن و برده بکشد بر سر
 چون بر سر بکشد نصیبان
 مرا که نشود دایره دن مرا که
 دن دایره کار زان جانی بخشد
 مرا که نه این و برده نیست
 که بی علی بقلا خون سید است
 سر دوشیزان چو کی در کمر تو
 و نگاه فرما بار دبارن بقوت
 چون من سوده که بود طبعی بر
 این جوی معصوم بر این سبزه
 گوئی که همه جوی کلاست حق
 زین پیش کلاب عرق زخم
 از دولت آن خواجه علی بن محمد
 سید سادات نه که کوه
 ابریشم بالا کبند موی و غیر

کز او کی زاده بشد
 بنابر حدیسی که همه مارها این
 مرقع را می خورند و هر ش
 مرده در مجلس بخیزد که سبک
 یا وقت نباشد عجب نباشد
 ساری چون مرقع را بر سر
 می کشد زاده شود و بدست
 کشتری جبر رسیده است علم

وقت نوروز و ادغام جشن نوروزی
 روز دوشنبه و دوشنبه
 شاه کل شطرنج سی و نهمین
 قلع بنان بوستان چمن
 از بازی خوش شطرنج یک سال

24

بوستان من چندین درختان
 دانم چو من دی خانه کی
 حواصه من ریسیل دل در
 مرزبان زلفراط عدل جان
 مست حرمش وای خوشه
 کاو نهرفست به بازگشت
 رجه نوبک سیرین بودی
 مرده کی کان بجز کینت
 قرین من کی کوشش
 مخمخ من کی سیل زبک
 چون کلکان نوسنت
 اوجی که دارودلد لافست
 شیرکام من زبک
 گاه و هزاری چو کبک
 ست خاضه حرمش من چو کبک

همی دوست با بر سر دولت ما رخ - کوهر نشان مهسب کرد روی پر خف جوی ناله کرد هر کج و کل کرد و بسب کرد کل کی مانده روی و بر سبک دل زده شوق بازی چون چرخ شست دل بجای شاد باشد و چون کز این شاد و دلگشت و چون شین من نیامد و تو نه بر سر و چون ن سست ز شین من نیامد و چون آن چله و دمی که عکس که مار و شین آن بستم و نه رهاش که سر و دل اسان فعلی که هست از شین و چون بر کشد تا طراز و غیرین و کام و چون قوت کجا طراز شین و طراز و چون	همی کلت سپارد در ملک ما از دو قصه ستان تیغین و چون کف کشای دل از از جباران و چون جربانی از مزین و در دست از سوی بسب و شین و چون ساق از دین ماری ست سوی و چون سینه چون لشکر شین و چون آن و بد با شین شین و چون احاطت از تو می زده شین و چون جرحه دی حسره پاک و چون بپلوی دیکه کمر شین و چون دشمنان از دلت و شین و چون هم قدر خان در پستان و چون چوب بر آه حکمت زدم خود و چون در محبت بر شین و شین و چون

در عین غنچه شاد و چون و چون قامت داد و رویش شین و چون می خد و دمی که تو نه و چون خدمت و بر شین و چون همی تی باند از شین و چون و شین و دینار و شین و چون کماست را که لوت و شین و چون پشت و دینار شین و چون	منبرست و از جانت و چون گوی چار و در وقت که طراز و چون لبه شاد و دمی که تو نه و چون در پستان شین و چون نامی عرش بنا و دینار و چون و دین سپید دکن و شین و چون مانخت را که زده حاسه و چون پیش ب و دین شین و چون

هم در وصف پیدا
 شین و دینار شین و چون

ز بهار و دینار و دینار و چون می لبه شاد و دینار و چون بر شین و دینار و چون قدح بلبله و دینار و چون با عی که دینار و شین و چون	می خوشبوی و دینار و چون سوی غای می و دینار و چون فاشه نامی می و دینار و چون که می لبه و دینار و چون به نسیب و دینار و شین و چون

در ملک بجهت همه خلق خود که ز بهرستی تعاد و برنگارند نه بر دست و نه بر پا نه بر کلاه بر خیز و بپوش که بر روی رخ تا چون ملک و ستان که دست که نه خوابیدن بوزانو زان از تاب و دوری کهست از باران زیر و ان تا جبهان بر سر در	جانب تخت و تخت کنی پیش چرخ زین بهت و کنی سحر چنان چرخ کرد و فریدن و سر کلاه و شمشیر و خنجر و شمشیر در فغان و زفت و مریت از خورشید و سحر و سحر و سحر و عید و بشکیر و چرخ و زور که ملک کنی گیتی بود و سحر

سب در صفت سحر و سحر

ی نند و ندر سحر و سحر ی سپاست ز سپان و سحر دی هار و نادر و کرده و سحر ی ملک سحر و سحر و سحر هم باین که سحر و سحر و سحر از همیشه باین سحر و سحر	ای دی و سحر و سحر و سحر ی تو باین سحر و سحر و سحر ی سحر و سحر و سحر و سحر ی سحر و سحر و سحر و سحر ی سحر و سحر و سحر و سحر ی سحر و سحر و سحر و سحر

میان

همان باز بهر سحر و سحر ی خزان تو دال و بدکار و سحر این جان داران شاهان و سحر هر یکی را مال کرد و دلی را داران ایمان و سحر و سحر و سحر و قیامش کرد و دال و سحر بد سحر و سحر و سحر و سحر ای خد و دلی که نصرت کرد و سحر تا سحر و سحر و سحر و سحر رو و سحر و سحر و سحر و سحر ای سحر و سحر و سحر و سحر	کام و سحر و سحر و سحر صد هزاران سحر و سحر و سحر هر که بود سحر و سحر و سحر هر یکی زین شود و سحر و سحر که ناید پیش و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر چرخ و سحر و سحر و سحر چرخ و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر و سحر

شاد و سحر و سحر و سحر

سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر	سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر سحر و سحر و سحر و سحر

دیسکن ماه دار و صفت	خروشت قاصد کز وایل
چنان د و کف سیمن تر از و	کدین کف شود زان کفست
نه د شتم من ای سیمن سنو	که کرد و روز چوین و د زایل
من و تو خا منیم و ماه و خور	برین کردن کردن کفست
نکارین من بر کرد و مری	که کار عا شفت ز دشت کفست
زمانه حال جبر است و نه	نه یک روز بهار خویش کفست
نکارین چو حال من چسبن	بارید بر مره بارن و ایل
ز کز فی پیل بود و کفست	پاکست ز کفست نذر دیر پیل
پاد و هشتان چسبن	چنان مرغی نه باشد غیم
مر کفست ای ستمگان بیام	کدام حاسد م کردی کفست
چه د غم من که باز نه تو	بدان کاسه که باز نه تو
دوسا عدد را حایل کردین	خرد او حجت زین چون چایل
ز کمال می دیدم به کلام	دیسکن می در عشق کمال
چکمان زمانه است کفست	که جابل کرد و اند عشق کفست
کار خویش رکش سنگا	نیم من در منور عشق کفست

بلی

دیکن استادان مجرب	چنین کفشد در کتب دیل
که عاشق طعم وصل نکند	که عاشق کرد در نجران دیل
بدین زودی نه د شتم کدما	سفر باشد بجای ایل
دیکن لطف قیامانی	نه د پسر با سر دایل
غریب از ماه و الا زبانه	که روز شب مسی بر دایل
چو بر کشت ازین آن عشق کفست	نه د صابری رست کفست
که کردم بجز و کارون کاه	بجای حسیم و جای رود ایل
نه د ششی دیدم بجای دانی	که ز کب دیدم بجای دایل
بجای خویش را دیدم بکوی	چو دیوی ست و اند کفست
کدام هر دو ز فو بندش از و	نه د شتم بویشت کمال
نشتم از برش چوین کفست	بجاست و چون یک غفرت ایل
میزانم بجای خویش چون	بجای کفم که کفست کفست
چو مای که پاید زین	چو مای که پاید زین
بهر خم شتابان در پیل	بهر خم شتابان در پیل
یابلی چنان سر و چش	که و خارج باشد کفست

زبا دشت خون جگر خورده در	که با دشت شت طبع زجر
سوار شب بوقت صبح	همی گشت ز پناض برت شکل
زنج کشه شمره با چو سیمن	طبقا بر سر زین مر جمل
همی که حش برت اندر پنا	و گوشت دشت پاری تل
بگردار بر شمشیر کی سپه	همی بر خاست از خنجر تل
چو پاسی از شب و روز بگذشت	باز شمره یان از کوه وصل
بنات انوش که دانهنگ	بگردار که شمشیر حسد قتل
سیدم من شمره ز کارون	چو گشتی که بر سر زو یک تل
بگوشت من رسید و از خنجر تل	چو از جلا جل از جلا جل
سراسرستان کوناگون میزد	سان خنجر سپی با عتاد
عماری از برزگی تو شکست	که ملا و سی است بر پشت جلا
جبرسن مانده و ترک زین	معلق همه دو تارای و نال
تو که سیند پای نیزه و این	شن وادی چو طراست نال
چو دیدم رهن این میده گاه	بزن گشتی زون ز جلا
نجیب خویش با کفتم بکت	الای دستگیرم و فاضل

نه اکر

بچمکت حسنین با دماطل	بچمکت حسنین با دماطل
منازلک بکوب و راه بکسل	منازلک بکوب و راه بکسل
خود و آردون اعشی سیل	خود و آردون اعشی سیل
معالی از احوال در نفاصل	معالی از احوال در نفاصل
چو در دیون چو در حسد	چو در دیون چو در حسد
همدیوان به دیوان سیل	همدیوان به دیوان سیل
رسوم و فضایل در فضائل	رسوم و فضایل در فضائل
چو پیغمبر نبو شروان دل	چو پیغمبر نبو شروان دل
در آیدش و سل چو حایل	در آیدش و سل چو حایل
رو و آیدش و بدیه چو حایل	رو و آیدش و بدیه چو حایل
بلرز که سکن ز زوئل	بلرز که سکن ز زوئل
ساس ملک شمع قابل	ساس ملک شمع قابل
بچمکت کس شنید است قابل	بچمکت کس شنید است قابل
یکی نوری که هم نور است قابل	یکی نوری که هم نور است قابل
بزرگی را چمن شد دلازل	بزرگی را چمن شد دلازل

تونی و تاسال جزو بود	تونی فحال جود و جود بود
یکی شمر تو شاعر جزان	یکی لفظ تو کامل تر نکات
خداوند من اینجا استم	باید تو امید منتقل
فاصل نزد تو تا جود بود	که زنی فاضل قصه جود
گرم مزوق کردانی جود	مان کویم که لست عشق جود
و کر ز خدمت محرمه ماند	بوزر کلفت و بشکافم نال
لا اله الا الله	الا نام سیم جود
شت پنین با و چشم روشن	دلت پاکیزه با و جود منتقل
و با و از دهر در طبع شورت	دل بشا و اطلع برین منتقل

در مدح سلطان بوسه زده و بن سلطان محمود

آه و روز ماه با گل سوری بسم	باده سوری کبیر با گل سوری بسم
زلف جوشیده بوی گل جود بود	دست چایه پیکر پیش چایه بوم
از پسر ز و باز و او کران بود	زود کف سادو کان کجی کور
می صنم ماه روی خیره ناز بود	باز شد ز رنگ و بوی کجی کور
شاه را کجی کور خاک بر کجی کور	با و فرج کجی کور کجی کور

مقرع زین شست غم و غم بود	عاشق کس شست با غم بود
قری در شمعان شوقی در شمعان	بیل در شمعان فاشه در شمعان
در صلوات آمد است بر گل غم	در حرکات آواز شامت شاد بود
با و علم دار شد بر علم شیدا	برق چایخون ز زبک و طمس
باغ باغ اندرون چمن علم غم	باغ باغ اندرون چمن علم غم
بر دم طوطی و سحر بر سر طوطی	بر رخ و رخ کن بر سر طوطی
کردن بر قمری معدن شکی	دین همه کس کجی کور
رنگ و رخ لاله را از دهر و حودا	شعشع و گل زرد زنی و شکت
ماهی در آبگیر دار و جود جود	سود در غم دار و جود جود
با و زره کدشت آب شکت	بر شد خیره و زلف شکت
صلصال خوانده می شوق طمس	با و زره مسیح جود جود
بر دم مسرطانی صد کور بود	بر بر کجی کور زلف و ده رستم
مرخان بر گل شید جل کجی	بر تن بر جان میرا جود جود
شاه جیب بوسید برین کجی	عاف طوطی خدا نامه بزم
خدا شکی که در جیب ای ص	بر چه روی زمین نمی خند کجی

از بابل من در بر تخت پر	ست چو شمس نصیحت
روی نادر و کران بر سپه چو	مال نادر درین ارجمند و جرم
دولت و عاقبت بر عهد دو	طاعت و وصیت بر عهد دو
عاقبت کار و در وجه حق	عاقبت کار و در وجه حق
نیت بیدار منور شد	نیت بیدار منور شد
شرم خدا و حق بر دل و جان	شرم خدا و حق بر دل و جان
بر کماله بخت بود هرگز	بر کماله بخت بود هرگز
دوست سخن که هست عاصی	دوست سخن که هست عاصی
بر دست سمان کرد دست	بر دست سمان کرد دست
خسرو و امیرش تو جمعیان	خسرو و امیرش تو جمعیان
بانه نزدیک من برین سوخته	بانه نزدیک من برین سوخته
یا بخت بنی یاکه بشان	یا بخت بنی یاکه بشان
رخ دودستی زنده بر خن	رخ دودستی زنده بر خن
تو بی ملک زنده جهان	تو بی ملک زنده جهان
قلعه زهر خدی و زلی حلقه	قلعه زهر خدی و زلی حلقه

دانی کاین قصه بود که سوز	هم که بخت نصیر هم که بخت
هم که بخت نصیر هم که بخت	هم که بخت نصیر هم که بخت
اتر حیره نبود جز خداوند حق	اتر حیره نبود جز خداوند حق
اتر در پی نماندستم سکران	اتر در پی نماندستم سکران
ایزد و انجمنان زلی جور قضا	ایزد و انجمنان زلی جور قضا
در دین تا کجاست فصل بین	در دین تا کجاست فصل بین
دور و خرد است عدل شهادت	دور و خرد است عدل شهادت
دوست خداوند ملک است خداوند	دوست خداوند ملک است خداوند
تا بخت کس تا بخت چرخ فلک	تا بخت کس تا بخت چرخ فلک
شاه و ان و شاه شاه اول	شاه و ان و شاه شاه اول
است سوزی جامه می مای عشق	است سوزی جامه می مای عشق

در هیچ نه پند و نوحس بود

بر سر ز کوه بر ما نذران	خوار و شکنج و مار اندازان
لبان یکی نه کنه عالم	اسم کرد و مسکن نام دکان
همی ز دین و شر سر سپید	خویران فروخت چیده بران

عزت ابرو جسد ما در زلزل
 می آید از هوا خستد و خرد
 نشسته ز اغان یا لشکر
 تو کوئی بیایع اندران دور
 بسی خواسته اند بر آه نه
 پیشته در ز چادر همه
 در اغان بر تو کوئی که است
 چنان کارگاه سرشته
 در و بام و دیوار آن کارگاه
 عزت ز یکبار چکار و مش
 نخته کاغذ این پشته
 می غنایه و تر و خشک
 و لیکن شود و تری این فزون
 شده بختی در فزون
 چو سندان سندان کشته
 از اندر چوین سپردن
 چو غنچه سپید اندران و خرد
 چه تو و ایگان سپید چون
 صف ناز و دوصف و خرد
 سید مورگان و سس و خرد
 سترق ز بالای ستر تار
 کلاه سپید بر سر خرد
 زمین ز در پنج تاخت و خرد
 چنان زنجار نسته کاغذ
 که کاغذ کرانه و کاغذ
 نه کاغذ نسته و شان کاغذ
 چو خورشید شخی تابان
 چو تابند پیش اندران و خرد
 چنان کوس و دین کشته
 چو انگران ابر ما ز اندران

ایام

برایه بریزان کرک از هوا
 چو ستر در خگاه طارم کون
 فرد برده مشن سر و پشی
 بپوشش اندران و یک
 سراب زین در ستر و خرد
 کباب زنون بر او خسته
 یکی ماهی که با نام و
 خداوند ما کشته مست و خرد
 جبری چنان که کوه مال را
 به دست داد و از تن و خرد
 می که در پارتن خویش را
 مر با شایه و میشتاب
 تر که می ای سید مشرقین
 در اند تو او و ز بهین
 می زعفران خور و دست
 چنان پکت و واد و خرد
 بحرگاه طارم درون اندران
 بر او زده او از خستیا کران
 بپوشش اندران و همی
 تن باب زین در خرد و خرد
 چو خنجر و قتیق و خرد
 شسته پناه نام و خرد
 کر خنده و بازوی و چاکران
 نیاید می که مر و کوه سندان
 چو سینه و دانه و کوه خرد
 نیاید شش من بر او و خرد
 زنی پاده منم با خرد
 که مردم سرانید و توانم
 غم و زنی من روز و کشته
 که کوئی نقش پست و خرد

می و غفرانی که چون خورشید	سوی دل رود راست خورشید
نیا رنگ و بامت رنگ گل	نیا بوی و زکس صیبران
زرا مشک آن مثنی کنگر	که زمشن و زردار مشکون
ری چمن سالی در	دوان و دوان چنان چمن
دو کشت چیده سوی کج	دو چشت چیده سوی جوان

در معرجه سپهسالار شرف علی بن عیسیٰ صاحب قیام

بسی کیو فرود شسته برین	پاسش مهر و قیرش کزین
مکرو زین رنگی که در شب	برایه کوکی بلبای زین
کنون شومیش بر دو کشت	زین فرزند ناون شد ستر
شی چو نچایه پرن ملک و بار	چو پشرون در میان چایه
زیا چون منیره بر سر چاه	و چشم من بدو چو چشم پرن
همی بر کشت کرد قطب جدی	چو اندر دست مرد چو فلان
بانت انقش کرد و بیکشت	چو کرد و باب زن مرغ سین
دم عقرب بیا بد زمر که	چا نچون چشم شاهن آیین
یکی پلاست این منبر عره	زده کردش خطرات آیین

خایم پش و چون چار صاحب	بپش چو مخاطب چار نمود
مرا در زیران اندر کیستی	کشیده فی و سس کش فی بون
عنان بر گردن سرش کند	چو دمار سید بشاخ چند
دش چو نه بند بر شمشیر	شمشیر چو نه بر پادشاه
همرازم فرس زامن تیر	چو کشتان مرد و غور زن
سرا زانبر زرد قرص کشید	چو خون آلوده زدی سر کین
بگردا چو سرف نه مدد	که سر عت خرون کورن
بر آید بادی از اقصای بل	بویاش خان در زبان افکن
تو کشی که سستغ کو کسین	خود آوردی اجماع صحن
ز روی بادیه برخاستی	که کیستی که و بچون خرگن
چنان که روی دریا باندان	بنا راسب خیزد ماه همین
بر اندازد رنگ و باغ مکر	یکی میخ از نیسبع و قارن
چنان چون صد هزار چمن	که غده روزنی تش مجرمین
بختی سر زمان زن منی	که کردی کیستی تا یکمشتن
چنان آهنگری که کون	شب پردن کشید خشنود سن

خوشی بر کشیدی شد	که سوی مردمان کردی چون
تو کشی مایه دین بر سر نه	مکش نه دیدی بکین
بر زیدی زمین ز نه سخت	که کوه اندر دشتی ز و کشت
تو کوفی بر زمانی ز نه سخت	بر زاند ز نه سخت
فردا بدبار سنی ز نه سخت	چنانچون برک کل بار و کشت
و یا اندر موی به سبار	چرا دقتش بر با هم و زن
صحرای سلا بر خواست	در از استک و چنان و زن
در سنگم غایم ز می مستم	تک نیت ثبات زین
نار ز شکی گشت صفت	ز روی آسمان ز نه سخت
چو بر دار و پیش وی تن	حجاب ماری دست و زن
پیدا شد لاله ز جانت کوه	لبان زعفران آلوده و زن
چنانچون دوسه ز نه سخت	ز زعفران دست و زن
و یا سپهر ز نه سخت	ز شمس ز نه سخت
رسید من بد کاهی که دست	ز آتش ز نه سخت
در کاه سپهر سلا مشرق	سوار نتره باز و زن

علی بن عسکری صادق	رفع شان میر صادق
تخته ذوق تو ز نه سخت	که در هر فن بود چون مرد کین
سیاست کردش بر سر سیاست	ز نه سخت بر سر سیاست
یکایکشته از عمل زمانه	با عفت از مستی و ز نه سخت
تشنه کار زاری که به نیندره	کند سواد در کشتن
فردا زان شیخ او سنگ پناه	چنان و سپای بولکلان
طول و عرض و کثرت کوه و زن	چو ز شیدی که بر باد ز نه سخت
که کرد ز نه سخت	بدن او از زمین بشمار دارین
ز نه سخت ز نه سخت	چو ز شیدی که بر باد ز نه سخت
چو پرکاری که از هم پناه	ز نه سخت ز نه سخت
و یا آفتاب جادوان آفتاب	سوار نتره باز و زن
شیدم من که بر پای سیاه	رسیدی تا بر اند دست و زن
رسد دست و ز نه سخت	ز نه سخت ز نه سخت
زنان دشمن در پیش صفت	پاموزندای نه سخت
چنانچون کوه کان ز نه سخت	پاموزندای نه سخت

نسب در ی حساب واد	زیر اسبق بال است و مکن
اما موبن ن از ر و ن	اوا پسند و ان کیسه نگین
زیر د از درشت بر کاف	نخیر و ارمین لادان
بریا با باشد عنبه تر	لکوه اندر لو و کان خنسن
زیادی خسته و خمر زیاد	میان مجلس شمشادگان
نوشه و طرب کن جان کنی	در دو دوست خان شمعین
چشم بخت روی ملک بخر	بدست سبزه کی خنسن
به دولت چشمه لب پار	بخت خانه بخت پاکان
بره ساله بر دل سسی	بمه ماهه بگردون سمن

در هر خاتم که نیمه روزه دو چشت شوی قیج بک عنبه
 و له بعد و قه دو کشت سوی عین اینه

بی سکه سوز مجروحی بجان	شب ن تیشین در و نیمه چون
روشن ده و ن قه و ل کرم و کاف	آتش نای د خاکی مسموم و و ن
لونی سسندری که در کشتی	ی مرغ نی کی که در آبت و دکان
با آتش موازیه با خاک شاع	با خسترت معاد با بت افغان

پرت

ز کبیت ز طبع و مستی نوز	در سوخت جسمم و در ساقیت
همواره در فضای تو هم دیو هم می	پرسه در جوی تو هم سر و هم می
اوج تو در خضیر و بال تو در سحر	وضع تو بر شیر و کایت
با خاک در تو وضع و در با تو خمر	وز افتش نشین و در تیش
ببت استعادت و زشت	بابت استقامت و زشت
هم دیو فضای منیت که نشد	هم سحر مصاحبت پر زده
سحر تو دکان می و موی تو دید	صحن تو و نشین و جوی تو دید
در چرخ استقامت و زشت	همچرخ زیر دست و زشت
در تکت تکت و در صحن	در جنب تکت کلن و در جوی کلن
خاست طبع تو و آب هم من	در است طالع تو و مادحت من
چون کی جاذبه شوی زشتی کس	چون جسم کیر زشتی ز جاذبه کس
نعلی فیه بری زرن و کیک	لیکن برادی همه و دیگر زرن
خاک و باد و آتش و آب و باد	تا حکم آتیب بر سر آتش و باد
خالی با جسم دل آت و تکت	تا باد و خاک و آتش و آب و تکت
هر دم به خنسن کر و کشتی	در در چشمت و در چشمت و در

محرومی و قود خوار است کنی
 سبب و شکی دل زده چشم
 عورت لیل عشق چو چاه
 صبا جگر این بار زین صندل
 عجز کند ز غمت و مسکرتن
 پست پیش خیزد رخ آید
 چکان تیر سپهر مشکاف
 ای در سخن بهان شبی تو کا
 شتری رگانه کوه کاهات
 کیتی بطیخ عنبر کشته در
 قلب فلک شکسته سنج
 بر دم زیتنه زهره مشکاف
 شاید که چرخ زور و کسرش
 اعدا و زکمان توره دروین
 تا کا و آسمان شکسته سلس

لیکن ترا نسو طوطی
 چون مشنان حسد و کجسرتی
 چون تا مکر و مجسمه خدایان
 شاه ملک شان میر کشتن
 قاصد ز درک رقت و عقل خردن
 شکایت پیش منفسه و کاج زدن
 چونوی سب برون و از غرق شدن
 روی در آید بان طالع کارن
 سطره ی کار نامه علم تو کج
 خربری نوریت کشته در
 دروین تن ست رحمت و کون
 افغان بر در واد کوشه کمان
 سده و کمر منطقه پیش آید
 برده زبان خجرت لب آید
 تاراه ملک شان نود و ده

جاده تیره و مرده جسم کلام کشته
 کلت تیره و ال و ستای چاه
 در هر شمع و یزید چو شعله
 کلت تیره و ال و ستای چاه

جسم نازده و جان جان تو زدن گوئی اندر روح تو مصمم مسکرتن در نه عاشق و کجری می جوشن عاشق آری و کجی ست شکیکن پیرن تن تو پیش می سسی سیرن چو شوی کار بهر سیر زدی برین تم تو مشوقی و عاشق سحر دهن بکرتی بی دیدگان با جسی پهن روشن و شیم سر و دوسته کج دوستان در خنده زانو نه زدن سر و سوزانیم و سر و دوسته کج بخت و بر سهر نهادی در دلا وطن شک من چو نیکه بر بزرگ کج	می ساد و بریان کشتن سر زمان ق تو می زدن کج کزن کوکب سپهر کجری کوکی می و کجی آسان کشتن پیرن در زیتن پستی پسته کج چون پیری شش نه و زدن کج قاصد خندی می کجری این کج بشکفی بی نوبه و پرمی بی کج تو مرانی صیغه من ترا کج در شین سوزیم سر و دوسته کج سر و کجایم و سر و دوسته کج انجمن بول ساد و کج شک تو چون ز کج کجری کج

مجلس استاد و چون سی افروز
شیران نادان افروز
و چون شیرین شتری فرستاده
عبدی باشد از شرکست شیرین

در کفایت از حسد و اعدای خود بود

[illegible]

ماسدم کویده پا خند که در محرم
 شعر من با معنی زان که با هم
 ماسدم کویده جز تو هست خنود
 پیلار و زنی نذر خدمت میوان
 ماسدم خود که شمر و بود محو
 نه چه حکمت خدا ندر یکی شاعر
 شاعری تشب و دانش شاعر
 ماسدم کویده را در پیشگاه
 قول و جبریل و حکمت تنم
 ماسدم که ز پستی بر تری و
 ماسدم تو شاعری نین بر عمار
 شعور و شرافت بکن با خنود
 شعرا کفن از شعری که با شرافت
 ماسدم من بدین بر کا جسد
 ز خنود شای شرافت عده ندر

شاه سر سبز و درختان سرسبز	شاعرین بدشمن قصای و تم
سالین و کبک سالین	سالین و کبک سالین
شاه سالین و کبک سالین	شاه سالین و کبک سالین
من تر از خوشتر و بدتر	من تر از خوشتر و بدتر
سیر دوست که رویک و کج	سیر دوست که رویک و کج
رمر خرم و خرم و خرم	رمر خرم و خرم و خرم
لکن شاعر تر شاعر	لکن شاعر تر شاعر
تو ای نادان غافل	تو ای نادان غافل
سرم علم و علم و علم	سرم علم و علم و علم
من بی یون شاعران	من بی یون شاعران
خواست زنی خرم و خرم	خواست زنی خرم و خرم
من فصل از غم و غم	من فصل از غم و غم
دل تو از شمع و شمع	دل تو از شمع و شمع
کرنا شد در چرخ و چرخ	کرنا شد در چرخ و چرخ
رج سالی منت که زنی	رج سالی منت که زنی

کمی کوئی من رشت و جهان	کمی کوئی من رشت و جهان
باز شردان شود با شاردان	باز شردان شود با شاردان
مر مر باری بریند رگاه	مر مر باری بریند رگاه
شاعران در ری که گاه	شاعران در ری که گاه
نخچه چهره و بد و بد	نخچه چهره و بد و بد
و چنین بگری که سپاس	و چنین بگری که سپاس
که دشت که بره و نخل	که دشت که بره و نخل

در صفت شراب و

ی باد و مندی و جهان	ی باد و مندی و جهان
بست مندن کام و کام	بست مندن کام و کام
سر جاکمی که بجا آمد	سر جاکمی که بجا آمد
ای اوده خدیت من	ای اوده خدیت من
و بجا که دوستی	و بجا که دوستی
در غم من بادی	در غم من بادی
وی خوشش تو باد	وی خوشش تو باد

زاده شیان منم چو سپهر	در نسج تریز باد و بوییدن
زاده انکو رب زید خو طم	و بزرگ رنجه زرد و غن من
در سایه زاده کردی بختی	نایب ترین تالی باشد و غن من
فرور قیامت بر دایره ششم	جوی می بر خواهم رود غن من

در غیب رحمت

غنان زین غراب من دای	که در نو بخشیدن نای
غراب من غنیت جریبیری	که مستجاب ز دوشه دای
برفت یار سوفا و شد چنین	سری در غراب چون فی
غراب من نای زن من مست	شده شد منستی ای
سکای و باند جای دین	و فامو دج بی و بجای
بایچ و زرم مست چشم من	که کعبه و خوش شد مسری
حجاب و دب نیکان من	بای و مسه من صسای
غرب شدن من ز بکای من	خواب شدن وی بکای
تا کیست جمل با پای من	بایان ساقی عرشای
چو کشتی کینل در دهم	شرع و سرون دشتی

نام و طریق و در اهر	سام و دوست انصای
کجاست تا ما زایم اندرین	سر آب چهره آشنای
بر من نیدرشت ناک بادیه	که کم شود خود در شعی
نظول و پهنه زاکند	خزای و شمای
درین آن چو دوزخ و نشان	چو موی رنجان شده کای
سان ملک جم غراب بادیه	سپاه و غل و دیو پاشای
رنده مفرجه ریش و پادش	روال و دشمن ز دای
نیرکان کبر و او کین صف	رککی و نغازه قطعی
ز رنگ و نفس ناکره یک	صدیر و داکچسرای
شباب و سرب و جشای	و نقل و حجاب جشای
سلع مطهر بان بکرو و دور	زیر درگ و شیر بر عوای
پیراه و پر سوم و گرم دای	بکرو و عکان و غضای
شمه من دران سیان پای	بر حسم و دیو بانک ای
با کشتی که بود مستر کون شود	جو روی عاشقان بود مینای
شب ز میان با خبر برون	کبوتر و ز پر سیخ جابای

فلک چو جاده لاجورد رود و	و پلک و مجره سپیدی و
چو جاده کنار کشد و بر	نقطه زرشور بر او نقش می و
جنوب و جواد بر جوب و	کشی فکده که در آسیای و
نقیضه چو نیمه خانه کن	نات منش اول غنای و
صدی چنان شب ره در بستر	چو لفظ نور ریشی و
بر برکت نیکون کی تاب	شهاب نیکون قیای و
محزه چون سبک اندر آید	برون بخورم او سبای و
به کنی که صبح روز دردم	سای و کلمه سبک بهای و
قریبان پیشه در دین شو	سپیده دم شود چو توی و
رسیده من پشای باویم	با شمار رسیده معنی و
چو مجلس خدایان بکشد	که آفرین میسوزاندی و
مهری که کسب بختین	باز دانه رین سواد های و
یک یکا غم غم غم غم	سیکاید ری رسی و
که کرد جز خدای عراس	رضا رضای و نقاشی و
نه در حجب نجل چون ل	نه سبک سبک یا چو کبرای و

من

خلج مغری هستی شود	اگر نه جودا شود ستای و
نصاحت چو پادشاهت میسم	کی رسد نهایت سبکی و
رنگاروست مرده و من	نقص دست مرده و منی و
طبیعت منت کا به شمرن	حمده و شمه طلبی و
انصاف تباریت و من می	سایر سی کلمه ناصحی و
بکته بودین فلک درون	شجاع اود و حیه و خوی و
حاشین و دولت بختی	رسیده در حسود و مزای و

شکر آری عید فطرتن خدیجه گوید

و رمضان فط و مزین با	محمد رمضان آید الله سر
اکس که بود و ادنی به بتر	اکس که بود و ادنی به بتر
بر این عید و بر و فرشتن نو	ساقی همه با ده باغ و سر
من رویم بنرخ ترین آب کشم	زان سحر قریب با ده و سر
بر کف دستم بکامه کوثر	جام در که او بکف دست و سر
چون می بینی شکوی می با	چون می خورم جام می کس و سر
و تجسد که خنده کوثر	احسان سحر سلطان و سر

سمن می خورد تا بود در دلم جا و در خواب عظم قدحی که بر بر خدی رنوب خواب باید خدی بن و متش با کیزه که شکی نیست بسته خورشید چنان و ساجد و چند درخت رژ ملک چون خوش بزرگ که در ایام تو بد خوش و از عشرت او کوچک و گفت در دلی زیرا که حدیث قیده در بند حبس کاش سنگت در یاد ز ام خود و چشم	ما سکنی بر سر جو اتم حقا که پیش روی و جده بهر برادر مستر و مقرر اقبال سمانی برج او انگه و خود و سر که در رخ او تابید سخت بر او از نه سخن کفشی بودی همه عاف عاقبت شود از عادت بسیار از دست کها و جزو و اندر گوی سار که و پیش مکوز از کور

۱۰

کریه که بخند تو باشی سمن که خود تو باشی سینه سر و ساد و دل سجده شکی که پیش این شعر تو سیکو شعر در کت کو تا دور و ناخست از در و با بر روی	کریه که بخند تو باشی سمن که خود تو باشی سینه سر و ساد و دل سجده شکی که پیش این شعر تو سیکو شعر در کت کو تا دور و ناخست از در و با بر روی

در وصف جشن و عید مسرکان کوی

رنگین می خد می در تجربه مسرکان کفار با سپهر لاله زویه در چمن کرکس می وان با این روی بر لبی	رنگین می خد می در تجربه مسرکان کفار با سپهر لاله زویه در چمن کرکس می وان با این روی بر لبی

مسعود ملک مکه بود ست و شهاب	مملکتش تا بداند هر چه در آن
این مملکت خسرو سیه سیم است	باجل شود و سرگزاید
بر دمه قاق باد و او و تخت و د	حق نمودنچه بود که چندی
پاکیزه دست این ملک شرق و	پاکیزه دنی با دو پیکر و
بر که و فکر و دغا را بر آورد	پس شعله بود در جهان
اگر ای کشید شایسته	و یک در شسته بودی
از خافت و حلقه که قیصر کرد	و ز خدست قیصر کرد
سر زنجی روی این شایسته حال	باجا شینه خوش غلامان
لاکه کار دل و در هم کار	این کینه پیروزه و گردن
چون قصد بری کرد و بفرودین	شد روی بهار و نه روی
چون قصد کرد که در گمان	بکشد که مملکت تو
کس کرد که پیچ خاست	بر گنجیان سر که دیدت
کار مدد و کایت آموخته	نیز نینسیر بر باشد
امروز که با کوسه و پرله	از دست شنشاه به و باغ
سالار سپاه با چنگل پستان	بر شد بهو چو کی مرع

رچه بهو بر شد چون غنچه	در چه زمین شد چون دشت				
فرزند بهرگاه و خستاد و چید	بر بندگی خویش کجای				
ای بار خدا و ملک با جنت این	ش و ملکانی و پست چغتای				
در دار قافای طاق خدایت	از این خدای تو در دار				
چون پرورشید ملک جنت	بر بهشت زمین بر ملک و ش				
یک نیمه جبهه از بخاری	چون سپهر شوی نیکو				
رنگ همه شرقی شیعه	رنگ همه غرب سب				
هر شاه که ز طاعت تو با نگیرد	روح را در پیل				
ناز و زهرانی شد و شسته	سار و سبک دل				
انگش که دحانی گشت	ز و با نکر و ملک				
تا بوی پر یا سمن چینی	تا رنگت دهد و پیر				
ب دید بری بار خدا	با دولت سوت				
دست تو را لعل و در	یک گوش چو و در گوش				
<table border="1"> <tr> <td>در دست سلطان محمود بن سلطان</td> <td>در دست سلطان محمود بن سلطان</td> </tr> <tr> <td>در دست سلطان محمود بن سلطان</td> <td>در دست سلطان محمود بن سلطان</td> </tr> </table>		در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان
در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان				
در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان				
در دست سلطان محمود بن سلطان	در دست سلطان محمود بن سلطان				

چو مالک من بشوی - دینی بیکم
 بر دوست و مالی می ترک چو بیکم
 بوی دوستاری نغری چو بیکم
 بر خوار کار ترکی من بر داری
 از با تو بر داری چندین دوست
 اگر کردی کار کردی تو بیکم
 من دل تو سپردم به شغل من
 اگر کردی کار کردی تو بیکم
 در نزد و خوشی و روزه در
 در کشتن مسو و با سعادت
 شایه بزرگاری کو راه چو بیکم
 در کز نه شکرد و کز نه عیب
 در کشتن با نیکو بیکم
 اگر کردی کار کردی تو بیکم
 در کز نه شکرد و کز نه عیب
 در کشتن با نیکو بیکم
 اگر کردی کار کردی تو بیکم
 در کز نه شکرد و کز نه عیب
 در کشتن با نیکو بیکم

ی شریار عالم چو بیکم
 نام سپید بگری عشق لطیف تو
 سر من را رحمت کردی که شایه
 در خوشی تو شرف من است زاده
 خفاف و خفای که شرف من است
 شعر که تو غنای نیست سحر من
 عین در کس که ما در تو شد
 آن بر صفتی که غنای من است
 چو در رخ و بخت که شرف من است
 کس که کیم که برین بخت تو
 ی شایه عین که شرف من است
 تو درین خشم که کونی در تو شد
 ما من ی می تو در کس که شرف من است
 چو در رخ و بخت که شرف من است
 کس که کیم که برین بخت تو
 ی شایه عین که شرف من است
 تو درین خشم که کونی در تو شد
 ما من ی می تو در کس که شرف من است

نوی

بر لقی کشید و خواست	نخند و کشید لفت را بی صبری
بر پر کشید جفت افت یانه	را بی قلی و یاز بی سبری
بر علی بخش قصه انداخت	با مرد و دوستی شهری
بر پهنی برید شدی	با برسم سبز و زگل حری
بر هکی لیستین لیکن	شمار چو استین و عسری
بر چو کشید گیت دوشیز	با زلف ایاز دین فوری
بر فرق زده است شکم	لی کیوی در از اند عسری
بر شخ در حشاعون مل	با زبش معری عسری
بر وزن و عس و چو کلاه	با عنب و بدین کوشعری
بر دوس میج عسری	در زنج منقط میو چسری
بر برک سید یاسمین تر	بر رحمت قرابه می حری
بر چسپه سر خسته شوا نه	بر کردن کوشش بر عطری
بر خون دل لاله در دل لاله	افند و ده شده زلف کم عری
بر صد کردنک ز بر جدین دوی	بر یک تن خور و کسری
بر زین سسکی فزار کردن	شش کوشش با و بر حری

نخند

شما که بدان کوز نه	کلیا بخردان کوشجری
ی ش سبار حش پداری	پریه و عس و دوی عسری
با کف و کجا جنت لعلی	با نور و ضیاء لاله القدری
با بی مدح و از نسیم خوش	چون و مشک و عسری
وز رنگ و کجا و صفت یخ	چون قصر ملک محمد قصری
میرا جل و مظهر هادس	قطب کرم و شیشه عسری
چسره و عسیت	با زبر و شیر و عسری
فزون شرف ز شرفی عری	افزون نسبتی عری
برین چو صبح سوسن زمره	از بدلی و بدلی به عسری
با مره متین و بس و	با مره پشته شیر ز کوی
از شک و آسایا فوشه	از پیش خشن و کوب دوی
از پس نخنده و لش یک زو	با زب و دل و بدین عری
در ز کوشش و ی با کاهن	با زین و عس و بر یاری
با مخافت خویش و زینو	از شک و حارست و دوی
با کاهن	با کاهن

شسته و کوشش
با زین و عسری

میر کی طب کند یمنه	در بر کی طب کند یمنه
دیوانه طب کافه نین	چون که تو صفت آستین
چون شیخ کشت کز آرد	توسک بزرگ آستیا بر
نگاه که عشه آزی افانی	جهای لپه دوسن حجر
نگاه که شعر سی کونی	بسته دخیله ویر وخته
بام بریزه نیر بر جری	باغ بریزه شتر بر شتر
در عرب ترا کیم دانی	چون حاشا بر لب دانی
بست خلاف شیعی و سنی	است وفا و طبیعتی در
تا فاشه الکتاب بر خود	اندز عرب و عجم یک متع
و دولت فرخنده آراوی	در دایره سپهری عذر
در وصف مهار و سیاه کمرنگ گوید	
نزد نه بجهاری چون می	چون بشت حدن بر می
بر سر هر کسی می نام	شش ستان بر کنا بر می
یا چو سیم اندوه شش و پنج	طافه طافه کرده ز زده دمی
با مادان بر هو خوش فرح	بر مال دامن شش هشتی

ن پانی

چون و سپای ملون بر شش	نار جسته دامن مسیری
بر کی بر بی زمین سحر می	بر کی چو بی ز پا حدر کی
رسن شان میان مرغزار	محو در سیمین رخ رزن چ
سر و لاله در دست کور	چون درازی ارکت کوی
بستان دوش پیش خیزان	چون نازی پیش دی فضی
بر هر حشر شاخاری مغل	بر زمان حشر کی بسم نهی
بوستان آفتاب معشوق میر	ها که کون به بسته سر کی
میر میگو کار و میسر حق کار	عبدان تر میر و مستحق تر می
آفتاب روشن اندیش	چون پیش قیاب اندر می
از زمین بر پشت پرده خجسته	کز نوک سینه بر دار کی
رو میسی با بود کشور کشا	رو ز مجلس با بود کشور دمی
حدود و جسمه پنج بود	خود بدست چپ بود چرخ
ز فرمت و میث های	میث سوز تر غیب دانی
قرین بر مرکب سیمون	رقعه در هر پیشه کی سر می
مر کی طب ن که پاره	شخ نوردی که گوی وادی می

تیر کوئی پین پستی حق
از دست خرد سولی فرسی

در صفت سبزه و عرس کشاورزان و اربابان

و روز و کار محمد کند
 ز کس این باغ کوکلی دیم
 باد باره نهون سخن را
 دانستن خوف برین
 دان چکهای ستو کوکلی
 خواب و ارشاح گل رود به
 از بهر آنکه زلف مصطفی
 ز بهر آنکه روی بود حسن
 از بهر آنکه مجسمی بود زبر آن
 بر کلاب ریزیمی بکلاب
 ای بهار بارگشت و صوفیه
 علی و نوبا و حوشت کند
 باغ طری سترق رفتی

11.

[illegible][illegible]

چو پاشن تنی مست نیست در	از رخ عسرد و در دهان
بجای زن چویش و جز چاکرن	در آن چو پخت و پخت
این حدتش طبعی و خوش	مرعای دل نه مرد و نه
کان خیار کاسین یک نیک	ین خیار بر سر کس نیست
نادر شک پر مادی مشاه	عالم چو عاصبت امر کس
بر پای دوست می بر کرد	کادای کایانیت نمک کس
را قوت سیادت و سود	کو قوت سیادت سود

از هیچ سخن معبودین چو گوید

خوایسم که بد من جان و چو	تا در بر شول تا از ما
پس حق کیم با تو رشک و	حد کینه ملک کیم رشک
دوستی چوین چاک کز	بدختر این خوشی کس
دختره سستی تو که کز	بدختر این دل چوین
دست کنی ما روز ما طبع	ای کنی روز ما طبع
آری تو کنی ما روز ما	عاری کنی روز ما
رود که یکسان چوین	کنی کنی رود

و

دوست صادق یا دشمن	یا کینه چوین یا کینه
سر شغیت جا مرد و	و دو سیم چوین
بخت چشم من سپیدی	خوبت چشم من خولی
حلی که تو خاری صفت	شورید که کینه خدی
عین است بر تو چو کینه	حالیست بر تو چو کینه
بخت بود با تو در بخت	عالم بود با تو در بخت
مرغ تو درش دی بخت	برسته بخت تو درش
مرکز شمسین بخت	نیک بخت بر تو درش
یاب بدی و زار دولت	هری بخت بدی و زار
چو شعله و شکر عشق	چون ریک رو چوین
چو قوت سلطانی	وین بخت کردار
چو زینت یاقوت	چو زینت یاقوت
درد بوش عری قوت	درد بوش عری قوت
شای کشت معرکه	شای کشت معرکه
شاد و شیرین	شاد و شیرین

دست و پا بر دست عالم	و ز کینه سرگر عشق سگ
تا بر سبیل آمد آفت و اعدا	تا رسد به گشت رخسار
چانه این گشت رود و طرب	شده شش طبعش به یاری و عار
سود مشبیه ز بزم پیران	تر شود و تر شود و تر
چاکه کرد و ادا و ساطع	و نیکه عفت کاش بود کار
بخت زمانه بدلا بکده و در مش	تا دوروان کردن و شوی و شور
بروی شواخرون کرد و شوی و شور	تعلیل طلب اند به باشد و شکر
تسکینی ناپدید شد	صد و یک عمر در جبهه و شکر
ای سر جان ز بس در جبهه و شکر	تجربین بیکدیگر و اندک و شکر
تکلیف شوق درون ملک و شکر	ای تو سر و داری و شکر و شکر
شعل جبهه بر سبیل و به شکر	کامه در یابی حق و شکر
از شکر و شکر و شکر و شکر	خمار وونی اند به کده و شکر
آمد صفت عشق و در و شکر	نزد و پدید و شکر و شکر
یک با بر عالم پیش و شکر	زود که تو در یابی و شکر و شکر
خشی که ز بوی برود و شکر	شاکه رطاری برود و شکر

سراغش شمع میسک در سنا	نزد بدش شمع زرد و کوری
دولت بر کوی یگانه و شکر	نصرت سجد و آید ای کده و شکر
در حال حسرت در باطن و شکر	در حال و در جبهه و شکر
بر کینه و پند و در حضرت و شکر	کما یک تو اندیشی و شکر و شکر
یکوتران باشد با نیک و شکر	اسان تران باشد و شکر و شکر
تا غایب و در بر کل و شکر	تا از حسرت و برود و شکر و شکر
خوون تو باشد ز دولت و شکر	محبت شایسته ز دولت و شکر
از جام می روشن و در بر و شکر	زده و شکر و در اندام و شکر

در وصف سنا گوید

دور بر بخت و شکر و شکر	عینهای غمزه و شکر و شکر
بستان بان و شکر و شکر	زینش قیل و دایره و شکر و شکر
صد کاه و شکر و شکر	صد کاه و شکر و شکر و شکر
سوی میان و شکر و شکر	چشمش بر کس و شکر و شکر
پایان و شکر و شکر	دشمن از طالع و شکر و شکر
وین و شکر و شکر	بر باس و شکر و شکر و شکر

برجاسا و برکه بار و کفر	چون تها و میک سجد و بر پیش پای
فری مژ و زخم که بر جرح	چون ایل شیع بر سراجا پیش
من نذر کج و بر قفسه دای	چون چرخه نشسته را و خورجانی
رقمقه قشینه چوی ز و فون	لک در می بختند و شکسته
چون مبر بار و پانی غنچه	چون بسد شیر بار و بر طوطی
بیل بر تکه گردنی بر سر به	چون خوجه خطیر بر و دست
بر و کشت حشر و کشت تر	خند و مایل مشرق و مشکو
من در می که بر سرش و و فقا	چون است چو د و با تاجی
سرد کشته زلف و خانه	چونان سخای حشر و طوطی
سنگ و مت و وی و سنگ و دو	شبی شمشیر و شمشیر
دور ز فر و شوی بری ز زان	شسته بر و زرق و فشته
انفله بن و می و پشته	باشی بن و خن و بگو
بسته معنی و دانش مصی	دخا حمر و و انش و خط
با خط و محله و با خط	با خط این مستر و با صحت
در هر کون و تماشای	با دست است یعنی شمشیر

ای

جزوی حلی و نشانه سوم	حرف خسته و سر و سر
آن سیدی که با و کف و فقا	اشد خلیج روی ملک تر و
تجاسکا و کاجن سکه شان	تو فندانی اندیکان
منی کا و بنک بک و است	مین بزرگ باز و و بین
نایب عینی و در چشم	تو و کاستان بود و
تا وصل مردم و علوی شد	تا تخم حشری باشد
مهران شمس و دماشت و	بره باشن و و و و

در ح خواجه علی بن عمران گوید

چنانچه پسر و بد و نهالی	چون شمشیر بار و زکای
بر و دکن صابری و دزد و	بیدانی و شمشیر
بر کاکر و دم ترا و مالیش	سراسر فری و سر
بر زان و صید و دیگر	حانی مسانی و
عینی تر کس و غنی و	خود تر کس و تر
نه میزن کج و بستر و	نار و ان و ک و
نم و و و و و و و و	ترکی که یک و و و

نکودیران شود کارگاه	که بر خیزد و اندک کار
نوشه بزرگ ماهیچو	و لیکن کی شاه بی پاس
کی زارین بیستگانی بخشی	بکیرا و بان دبی بیستگاه
بود فصل دیوانه یکن	بعصری تو دیوانه و دانه
خوری خلق را و داشت نه نیم	خوشت ندیدم بدین سپه پاس
ستانی همه زندگانی ز مردم	از ازار است و در کارگاه
نابش کی غالی را آفت تو	نکر کارش کی کند آستان
نور چند زشتی کنی پیش	شود پیشتر تو مان چه مان
به یکه عاشق نیم و بدل	تو معشوق و معشوق هر عاشق
اگر چند جانشین که از ی	و اگر چند دین دین ما سپه
بنا چار یک روزم کند ی	اگر چند مار جسی بد
مر عریان شش جان	که پیش تو ایم ز پیشم بران
بزیق تو این بار عسره نکر	نکر پیش تو تو زایه پیش
نمیدار دارم بسی از تو کن	چرا خدمت تو کنم زانگاه
هر یار من لاج عسریات	تو خود خادم تاج عسریات

بکر

نکودیران شود کارگاه	که بر خیزد و اندک کار
نوشه بزرگ ماهیچو	و لیکن کی شاه بی پاس
کی زارین بیستگانی بخشی	بکیرا و بان دبی بیستگاه
بود فصل دیوانه یکن	بعصری تو دیوانه و دانه
خوری خلق را و داشت نه نیم	خوشت ندیدم بدین سپه پاس
ستانی همه زندگانی ز مردم	از ازار است و در کارگاه
نابش کی غالی را آفت تو	نکر کارش کی کند آستان
نور چند زشتی کنی پیش	شود پیشتر تو مان چه مان
به یکه عاشق نیم و بدل	تو معشوق و معشوق هر عاشق
اگر چند جانشین که از ی	و اگر چند دین دین ما سپه
بنا چار یک روزم کند ی	اگر چند مار جسی بد
مر عریان شش جان	که پیش تو ایم ز پیشم بران
بزیق تو این بار عسره نکر	نکر پیش تو تو زایه پیش
نمیدار دارم بسی از تو کن	چرا خدمت تو کنم زانگاه
هر یار من لاج عسریات	تو خود خادم تاج عسریات

بکر

من بستر دل و قصه کرد
 نقش بر آب چو بزم سماع
 یکی جبهه موئی بر پیشانی
 نکاو تکی خاکی در یک عشی
 دو دندان در لب چو خونی
 بریدم شتره و در زبون
 رسیدم نزدیک و شعری
 با مذن تا نسیم خد متو
 شنیدم که عشی شب برین
 بر او خواند شعری بالف عذر
 کی کاروان شکرشن او ش
 شنیدم که سوی خیمه ملک ش
 یک ساعت جسمم با برین
 علی بن را بهم نشسته بود
 بدوشن تا که ریشید خلیفه

و قصه عراقی کند قیرونی
 فروخته شده و لب چو بزم
 نوگونی کی محبت دولت
 چو یوزا زین بر جبهه شین
 که تا که از ورستی بند دلف
 پنج پادشاه برین تونی
 خیزد یک پادشاه درین
 که اگر در درخت بر چانی
 سوی سوده بن علی یونی
 شیرینی و شیرین بی
 بر شتر بن بی رنگی
 جبهه حکری بونواس بیانی
 پا قوت و چاد و بهرمانی
 با بهر بیغ و در شعر خانی
 با وصل و سه بدره از زک

سو قلم حسیان هم نمان
 در پادشاهان سسی می کند
 نوگونی تو زینان معش
 زین کمره ازین شاعر
 در کمره مرمن معنی از آن
 زینار تو خسته چشمه دارم
 معیار تو چو ال تو زین خا هم
 بدیش را از دور کار مطالم
 کسی که کند سیسمانی کیرا
 لا تا به سر شک بهایی
 زنی با ماتی و جوی متانی
 برین وزن شین ششم هشتا
 با قوت و امین ملک بچین

پادشاه چو سسی و استانی
 ازین پادشاهان برسی می کند
 بهت زینان قیرونی دور
 یاب مریج و باب معانی
 زینان مندر و کم شیرین
 که باشد بران مترادف
 بدین خاصکاشیکان دو
 تو زین کردی مرا بهر
 با یک که کردی بهر بیسمانی
 تا به برید کل بوستانی
 برود خوانی و سخن عانی
 پوشید اعلانی با سنی
 خواب سحر علی غصن

در مدح خواجه **حاج** کوب
 سنایش حسن طوطی دلی چان

سر ساطعی بخانه **محمد** مردی که
خبر بخانه از مرد و **محمد** بنی
بهر و فایر بیاب و برقی
بهر و فایر بیاب و برقی

۱۰۰ نصف قیمت

صفا کرد و سه مهند هم کردی
 یکن آنگه شب روزی من
 از حد و غایت پنهانی در نه
 دل من بدی دار و چشم دگر
 هربانی مخفی بر من مهر حلی
 پنهانی کنی و نادان ساری کن
 شوی راضی که از کار میرست خاتم
 زود آمد کنار و سپاسم و سلام
 دل من در دل خفاست پنهان
 کن ای دوست که پند و نشان
 زانچه و سید اداست نفس را

وہ اشقیاء کا عالم لرزاتا ہے

5.

یکی بحث کوه که از آن برف می‌شود
 سبزی بخیزن تا کردی رنگان دو
 یا که بر نهان علیک عین الله
 دیگر قند مغو مر این سحر بی
 کریمت او تشری بر افروزد
 بیکوی کردی که کش می بخیزد
 مذنب دوزخ تخی بودی تو
 زدن ز تو هر سران کنی
 کر قوام نه بر تاب بود
 نیده تو بخیش چو ز راز
 سخاوت تو درای نه طالع حق
 و داد و جنت و ازادی دولت
 پور شعیب خلیل و چو ملک
 چو بن و دی و شاعران
 ملاومت و اقبال مردی و شاعر

[illegible]

بردی تواند زمانه دم نیست	بردی تو جسد است و لب تو صفت
رحمت و مستور و شکست	کسی تو بر او بر است و شکست
بشیرت گمانی بر همه است	بسیجی بودی و جوی تو است
بجای خلقت دادی که صفت	نفس تو مکنی و نه ز تو صفت
بجای ترس نبسته بر ز تو بود	نه تو تمام و نه عشی تو نیست
بزرگو را نام او را حسد بود	حدیث تو اسم کردن کی بود
حدیث تو نه تو بود و نه صفت	چاکه صفت که نه تو بود
هر سال صفت و نه تو بود	بردی تو باز و کی و نه تو بود

در صفت حساب گوید

مست سر ما و بهر چه تو بود	بدی رو نیست و نه تو بود
مردمان تو حسد تو بود	هر زمان که است تو تو بود
بر سر تو زنده پرده عشاق	در شان نامی زنده بر سر تو بود
زنده نایب بر سر تو بود	زنده فاکو طبع بر تو بود
هم هر چه تو بود	باز تو هست و نه تو بود
بسیجی کابینا کابان و کلک	رست تو تو کند و نه تو بود

چون بدی ز ناکب و یار	زین تعلیق بر کس که بر تو بود
رعد پند چو طبع تو بود	بر تو بر حسن بن علی بود
ترش و ساسی عربی تو بود	تو می ندر بحث و کیک بود

در معنی خود و جسد و نفس گوید

و روز روز که بشناخت	پوشیدن بر دشت و پای تو بود
بریا حسین صفت تو بود	بر خوان طوبه و توبه تو بود
چون تو خیمه صفا بر تو بود	واجب بود خیمه صفا بر تو بود
زنده و بشناخت تو بود	در شامگاه و صبحگاه تو بود
زاد تو است و توبه تو بود	بر شامگاه و توبه تو بود
ز کس سستی تو کرد تو بود	هر چه تو رفتی و هر چه تو بود
دار تو خیمه غوی و تو بود	چون تو تعبیر ساز تو بود
ز کس سستی تو کرد تو بود	چون تو تعبیر ساز تو بود
ز کس سستی تو کرد تو بود	چون تو تعبیر ساز تو بود

افشست دیر و چو شیرین	کو سرش است یکن گاه و روزی
چو نان چرخ کی زده سیما	پنج بست که ستون ای کجی
خوش ز زرد گونی و کجی ارد	ده بون روش تو در کجی
شاخ بخت بر سر نو نوا ده	دین مخافت بخت بخت
شیخ اندید سید صاحب کوه احوال	نقش دو صحت تو ادا عینی
مرکز می خرد و عوشت زهر گند	روا کند و عوشت در کجی
بخت بخت دین بخت	سر زنت ز سر مرد دنی
او زینتی که پاک باز دشت	محکم باشد زهر پاک رینی
آه بوی زینت خجسته	چون باشی این می نشینی
رمانه کسپین برید چرخین	رخس و نیاید لطیفی
ست و شریف و بخت چو چو	ست و می دمت جسدی
ی موفی دیت و عفت	ارور کار و کس و دشت
شده شام غلف می و بخت	یکن کلام دست دل صحت
در شد رستان بی تکلف	لکن با تاساب و نور دشت
صان شهر با تعلیم نیک است	در وقت بهار یارین بخت

دو لب باصل ارد و سیرین	کامل در خون رمانه کجی
عزم شک و بخت و کجی	بامه در سادی و بافتی
آمر دمی نور زنی و زنی مرد می	نکشتی کجی و کولی و کشتی
سزین می سر سینه خالی کی بود	بامه کجی کر سینه تو با جرمی
آ حرف بی خط بود و حرف با خط	تا سستی بود خط مخفی
تو دین با دین و در	عش خوش تو و دین و دشت

در صفت اسب و در صفت چوبین

دین کی بشد نعل و سست	عوجی با دشت و نعل و سست
گاه در صحن جمع و کجاست	گاه در صحن جمع و کجاست
چون کجاست نه آب و چون کجاست	چون کجاست نه آب و چون کجاست
رو تر سست و جرم و بخت	بخت و جرم و بخت و جرم
لی و کس و کس و کس و کس	کس و کس و کس و کس و کس
دیر خوب و دیر خوب و دیر	دیر خوب و دیر خوب و دیر
خفت پای و خفت پای و خفت	خفت پای و خفت پای و خفت
بر سیر و بر سیر و بر سیر	بر سیر و بر سیر و بر سیر

کوهستان شمره زود و دیر شمشیر این کوهستان تیره و شمع و پانچ و ششم این چنین است	پیکار و کوهستان سیم و پنجم و ششم و هفتم گردن و کشتن و دهم و یازدهم سب و دهم و یازدهم
صفت سیم و ششم و دهم و یازدهم	
بر این ملک شمشیر و سیم و ششم کی چون شمشیر و سیم و ششم علی و دهم و یازدهم و سیم و ششم یکی چون دهم و یازدهم و سیم و ششم نام مرغ با دهم و یازدهم و سیم و ششم کی چون شمشیر و سیم و ششم کی چون شمشیر و سیم و ششم کی چون شمشیر و سیم و ششم کی چون شمشیر و سیم و ششم	کوهستان و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم

شمشیر و سیم و ششم و دهم و یازدهم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم	شمشیر و سیم و ششم و دهم و یازدهم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم سیم و ششم و دهم و یازدهم و سیم و ششم

شمع خیزی بجزر و مد حیات
 تنج کا یارید بطین و باد خیز
 زار و تنگ مانا که جنب ترکش
 برفت که تو کنی حق تو کنی کشت
 فرات علی هر چه چاکه کجا بود
 کا بنین شمش و کجا بنین
 کا پاشی دوست را در که زمان
 ز کاران سپون قلا و خرنه
 جریانه خنم هر که کشتا کشت
 که دوست وی تو شمع خیزی
 ساد که خرمی وی خنجر خیزی
 شمش رنگ برخوان مرا و خیزی
 بیس بر لبش تو خنجر خیزی
 سیم جوی هر چه چاکه کجا بود
 دشت ترغیبستان زهر خیزی
 هزار جاده سنگین صد بار خیزی
 تو خنجر قوت نذر خیزی
 هزار سال بنی صد بار خیزی

والله اعلم

خیز خاوم امروز دوتری
بودی ایان مشقه و مشقه
منوره انخا کبره کان
نشیند ز پانی یک زن
کبره اطلاع و کبره شب
کرتن است جمشید و دوتری
که دست بخوس در مشقه
باید است بر جای چرخ
نه هپلوی خوش بر بستر
کودن سخن بستر

22

چو دیشته که دم من از عسری
 به سنجی چون زما سگری
 که رگها او شکست چون تخری
 بر فسر و خشم دو دار از ذی
 ز زخم به به سر خفگی
 عوسی گلان چون سیسوی
 رو بر نه زری و نه زوری
 ننگه چو بس بر بنگ بھری
 چو ز ما بان من فسه قری
 نهاده به بر کلین فسه ی
 کف پای و کر چون سپری
 چو نچون بر خوا سری خوا سری
 شک تر ز زلفه چو دری
 بر سر که دو خاک و خاکستری
 چو ن که سر غازی مغفری

100

مدبر کلاش فرخ
 داورای رنجناز سبب
 و لیکن کی سببش پیل
 بی بوی مشک در زبان
 مرغش آن سببش کشت
 بروم زو مجر و شیرکی
 کی قصه فرنگ ریگید
 آید و زان پس
 با غلب خویش بروم فور
 امیری شد آن زمان پیل
 کلاش از آن زمان
 که است یغ و سن به خدی
 سایه علی سال کا منش کرد
 بود عتبه کا من و امده
 مرا بجه بر روی من

ندیده شرق بشخ ایام
 نهاده سپار و جبه بویست
 سخاوت کسی از دست
 و د و در بر آن و غایت
 کران علم و در سبک غم
 بنقاشین پاست حلاوت
 سر گلک و بر تن گلک
 چسبیدن و آتش نیت کن
 یا خواجه چه استادی بکن
 خادان مرا حاسد آن شد
 در خانه و پشت باشی مرا
 خیر ضرتی را در پن شهاد
 به عشقان ز یک مرغ در
 آتا زین جبع مغرب
 خداوند ما با و سپرد کرد

سبک لقتانی بند شری
 بهر فشا نه جوی
 بهر سپهر چه زنده زادی
 بهشت برین بود و شری
 بهر شیتی در بود لشکری
 بهر هی پاست بر لشکری
 سر اسودی بر تن صغری
 تن موی با دل کاشگری
 که بر تن گلک بتری
 بهر کوشه و بهر شوری
 بهر غنیمت شمشیر غری
 نباشد زبان ز چو شمشیری
 چه شمشیر بیک حرف در دفری
 نباشد چکی چو غنیمت
 سر و کار و با زین بری

رکرا خست عظمی خست در سینه	و نذر دهم و سبب جلیلی ز بر تو
دند و شکست خردک خردک و کسب	
رنجی بخت بهر یک در چو قمار	
رجحان بخت کایان رخسار سید	نه بیچاره و نه سید سید
نزدیک زید در زنجبار	تا دختتر ز زنجبار است
یکه شمشیر و شیر و جگر	
تا به شمشیر و تاجه سید	
کوید که شمشیر و تاجه سید	رخسار شمشیر و تاجه سید
دندان شمشیر و تاجه سید	وین مرو و تاجه سید
تا من بشدم خواجه و تاجه سید	
کرد و کرد و کرد و تاجه سید	
تا ما در تاجه سید	از بهر شمشیر و تاجه سید
قلی در باغ شمشیر و تاجه سید	در باغ شمشیر و تاجه سید
کس و شمشیر و تاجه سید	
کشم که شمشیر و تاجه سید	

آورد

مرد و شمشیر و تاجه سید	و نذر دهم و سبب جلیلی ز بر تو
دند و شکست خردک خردک و کسب	
رنجی بخت بهر یک در چو قمار	
رجحان بخت کایان رخسار سید	نه بیچاره و نه سید سید
نزدیک زید در زنجبار	تا دختتر ز زنجبار است
یکه شمشیر و شیر و جگر	
تا به شمشیر و تاجه سید	
کوید که شمشیر و تاجه سید	رخسار شمشیر و تاجه سید
دندان شمشیر و تاجه سید	وین مرو و تاجه سید
تا من بشدم خواجه و تاجه سید	
کرد و کرد و کرد و تاجه سید	
تا ما در تاجه سید	از بهر شمشیر و تاجه سید
قلی در باغ شمشیر و تاجه سید	در باغ شمشیر و تاجه سید
کس و شمشیر و تاجه سید	
کشم که شمشیر و تاجه سید	

مرکز بن خورشید بر خا است	
مغز کشته است کشت رود در	
شاهی که بر پیکر پیر شده	شاهی که شکار شش بخار شیر شده
یک نیمه کتی شده و سیر شده	تا نه دیگر که در سیر شده
این یاقوت ملک پیر شده	
باید که طوطی جان رود	
مسار که پیش نهادن کرد	مردی که میستی به ارجا چپ
تاری بخش تخته را بشکست	صافی نشود که در سیر نشاک
تا به خیمه خود در پیکر پاک	
چون تشنه خنجر می خندد	
ای شاه توتی شاه جهان که را	ایزد تو داد دست زمین و را
بود تو ز روی زمین قصه را	کجا و پنهان بود این چپ
با ملک حکما است فلان و فلان	
خس از کاشتن و خون بکشد	
مرکز بن خورشید بر خا است	ایزد که درت و ملک پیر شده

ایزد جهان که جهان شکر است	
در وقت جهان شکر می شود	
ایزد جهان که جهان شکر است	
نیخوشه کشته است امارت	
تا تو لایت فستی چو ماسی	کس را نبود با لور اعیان
این دادگری شاهی زمین شکی	بکره دل با پستی پاب تو
در حلق کلفت شود و فایسته	
وز جو طبع است خون گردن	
شیرت نه نگاه شمشیر کرد	نی که نمی است خود او شیر کرد
حساب کند ز کینه دیر کرد	اما که کمره ز برود بر کمر کرد
کر خاک باری است یک استر کرد	
و کرد دمد سینه هم او کی کسار	
توزید و روشن خورشید شد	ز چرخ و روی شمشیر و ن شد
سین بزمی که سینه و ن شد	نیش بزمی که نیش و ن شد
در تن دو پستان جل شیر شده	
بکره و خرم هم خنجر پکار	

در وقت جهان شکر می شود
نیخوشه کشته است امارت
تا تو لایت فستی چو ماسی
این دادگری شاهی زمین شکی
در حلق کلفت شود و فایسته
وز جو طبع است خون گردن
شیرت نه نگاه شمشیر کرد
حساب کند ز کینه دیر کرد
کر خاک باری است یک استر کرد
و کرد دمد سینه هم او کی کسار
توزید و روشن خورشید شد
سین بزمی که سینه و ن شد
در تن دو پستان جل شیر شده
بکره و خرم هم خنجر پکار

ی بار خدو ملک بر خلیان	ی تیره زلفی در سینه و پان
ای ایستمالی بمرز بنیان	ای بسته شای در سر بنیان
ی ملک زوایندد حاکم ریان	
ی چای چمن وی غنچه ناز	
ای بار خدای همه سر زما	کردل بزیاد بصفت بار زما
د تو خندد بجز کردار زما	در پشت عدویت تو کنی بار
ای بای حاصل کنی کار زما	
در بستر غنفت تو کنی مار زما	
تو را آنچه بخت بدی بجز بود	بر جان ورون درانت بجز بود
چند که توانستی حجت بخود	چند عداوتی غلت بزود
تو کسی حسنت و مژگن درود	
دشوار تو اسان و اسان تو دشوار	
بسته شود آنچه بجز است بجز	پایین شوی با دامن بجز
مملوک حمید و ن بسلامت بجز	ارادت و با خمت و با خست بجز
تو سدر باد ملک بر چه بجز	و نیکه جهان طاقه تو باد بجز

1

[illegible]

پست بریک بخت و شکران	چنان که در خسته نذر و پویش
پس بار و جید و دهم و شکر	جای که در بخت و پویش
پنج شش و درستانی کما درش	
دو سب و دو جامی شش و شش	
دستگاه و چنان و شکر	باید که در دست و پویش
نجم و در کما و شکر	دیده و شکر و شکر
باری و شش و شکر	
بر شکر و شکر و شکر	
رزان و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
نوی و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
کما و شکر و شکر	
جای و شکر و شکر	
مجلس و شکر و شکر	باری و شکر و شکر
کما و شکر و شکر	کما و شکر و شکر
کما و شکر و شکر	کما و شکر و شکر

نکته

کما و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر
پنج شکر و شکر و شکر	پنج شکر و شکر و شکر

مخاسمه دست خزن صبح	
بازو کبار چه سوره سر آمد	چون منیدون تین بر آمد
عرو خوش و خزان در لبر آمد	شستیان رسیا سی لبر آمد
دبستان بوستان بی کج	
آیر و جانش و ناخن چنگال	
دشمنان سیاه رنگی لاد	برین و صنیع و شریف و کج
ما در کاشان بدیه میزد	در در کونستان بون و د
رسم کونستان دی مشاده	
مروحه سبز برود و دست پهل	
دشمنان دست مش خندید	پهل و بجا و دست مش بدیلو
کیود دست مش کمر	کیودان سبز و کیودان
سرچی از ساعدین اردو بازو	
خوشتین دست کج و قفال	
شیر و دست بن پایی ما در	کوکت ویدی کجایی خور
ما در شان سر سیاه و کج	ویشان پستان و کج و خور

دشمنان

دو جفت ن از دایره زری میسر	
کویکای دشمنان و دخی قفال	
در تان پرکت و دست کمر	سوی سر و سپیدت و دست
ماکی زین کین بر شتر توان	سر و دلا محال مسرجه و دست
من مسلمانم و نه مرد جان مرد	
کر سران مجمل و روش کپال	
دو سر خوش و دو سر زبان	دو سر خوش و دو سر زبان
بریک دایمی پادشاه تیان	برده باش درون کرد و دیوان
خزده و حلقان بسته دستان	
ما دره باشد کلو بریدن قفال	
ما دره ترانیک و حلقان خور	خون کلو برین و دند و خور
و ان ششکان شکوش کوشند	پس کوان منسره و دند و خور
در طبع که شسته را جود شدند	
دست غلب و دست غلبه حال	
گفتن ز دست را بکسون	بر سر باران و دست نند و خور

بهر گشتگان بر بطنان	برده گشته و بایشه گان
بجما جمش گشته حق شان	بیت پادشاه بخوابد زلال
بکینه بگشته راز گشته	بدرستی که بجا نباشد فقه
ببیش تابویش ن زن	بیشتر شتر قیام پنده
بست چو گشته شود بگفته	بیشتر شتر قیام دلال
زود بخوابد نال گشته	بر کوه خیزد و در شتر گشته
بسته و بر گشته چند و در گشته	در نعلی بیست گشته این گشته
بدر کوه گشته ناله و پشته	درین چرخ گشته شان لاله
باز بگشته گشته بیدون	بوست گشته در نیک گشته
بر سر شان بر نه و پشته	بخت گران سکنی بر زمین گشته
بامرو و نظر فقه و بستان گشته	بگفته بگشته بخت گشته

بیت بگشته در زرتشت و بگشته	بیرنگه بی گانه بگشته بگشته
بدر غش سوار بگشته	بچکان بمان بگشته
ببهره با حق و پس بگشته	بآشوب سیح قیل و آتشور قال
بچون نشسته روی بگشته	بکوه کایدون غامه بگشته
بدر کله سحر کل بگشته	بروشن کرد جهان کوشه بگشته
بکوه کاین سبزه بگشته	بآتش حرم باده بگشته
بدر خدی بمان بگشته	بشش مولود و یک طالع بگشته
بکونی محمود بود پیش بگشته	بکونی محمود بود پیش بگشته
بچرخ بمان بگشته	بچرخ بمان بگشته
ببیشتر زلال بود در بگشته	ببیشتر زلال بود در بگشته
باش گشته بگشته بگشته	بیم رسیدگی بگشته
ببین بگشته بگشته	بیکه نه بگشته بگشته
بکوه بگشته بگشته	بکوه بگشته بگشته

بر کسی توان کرد شکر	بهر کسی بدین توان کرد
بر کسی خدای پادشاه	در خجسته کار بی صفت کرد
بر کسی که بخت کند کار را	از روی و چنان برسد پروا
عاقبت کار نیاید فردا	عاقبت کار نیست باشد خدا
روی دست کارش و مال	روی این بارش است کار
نزد در دست و ده با بخت	نفس بر سر هر مرد و پسر
ملکت خدایان به دست اند	بر پا چنان خلقی نیست اند
فرز خسان بهر و دیار	شکر شوق ز عرق بر نهان
بازند در حسان و باز نماند	آنانند درین سنا حق قابل
دود چون بشت گیتی وین	بگذرد این روزگار بختی ازین
روی بر مشر بنده میرین	شاد و بد و شادین بختی ازین
ستی شاد و زودان بخت	دین روی کوی و کوشش قابل

نکته

آن که بزد و چنان بی تو کرد است	باجه از بی بوی و گرد است
بر کسی که دای ملکت نری تو کرد است	لیک کار بی که و بجای تو کرد است
عالم رنگ کف پای تو کرد است	عز و جلال بهرین شرف ل
هر چه تو اندیش کردی ملک رها	انتهای تو تر بود و زن پیش
هر چه تو ای کون بخواه و دیند	کت برسد به کام و از روی تو
ای دلت این ملک رو دلی پیش	ملک بکمر و سر خواجه بخت ل
سال حسرت زین کار نهاد پیش	با دمی داران و با پیش
و مشر و او دین دست بخت	میر پیشش و میر و پیش
جلد برین رسم دین با پیش	قد تو هر روز در کار تو چون ل
سهم بهای به در هیچ سهم دارا بوجرت محمد مسیحا	
مدد نور و رسم ز با د	مدد شرف و خدمت با
با رجای خرم و خوب ایثار	مردستان بهایان بزد

نکته

اهدائی و هی معیری
به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

زیر سیاه روی سمن بسته راد	
کیکی گردین جودار لغت ۱	
روی کل سرخ پاشد	رنگت شاد و پشید
بکبان برکود بست خواشد	بیکبان برکود بست خواشد
فاشکان هم میسناشد	
نئی نان بر سرش خفا	
لایه پش و بر پشید	زاد بکلار در او یکشد
رسان مشک فروختد	در راند ز نفس در خشد
نصرتا میل بر خشد	
از دل خلعت و درون کعبه	
ز کانی ماموشد	صلصکان شکستد
ز دکلان شمع بفرود شد	سرخ کلان با قوت اندو شد
سروبان با تو دوشد	
زین سود زن طلب جوا	
نویکیان بر کلان خشد	نویکیان کوشن بر خشد

کتابخانه

کورخان منجنا ساشد	زخان کلز ریسپ دا شد
مد کلان در پی او شد	
چون ترکان کلان شد	
بارخان سه درویش شد	زی من موسن بیاشد
زلف پرویان بر او شد	دل غم جرن بکاشد
خوهر بختون یافتد	
بو قلو خف در نو بها	
میکرد و میکشید	لاله برال فربو کاشد
بیتی را چون چمن انگاشد	دست با قوت ترانیا شد
باز هر گوشه بر خشد	
شاح کل و سترن آب دار	
باز جان کشت چرخه شد	خوید و میدار دونا کوشد
بر زب شمره در روی شد	کل کل و کل بکل شد
ماد حشره کاهی روی شد	
کر و کل و کوه مسر بر ما شد	

محرکونی که خورشید است	بستان بزمک ستره
میل هم طبع و سوزن شد	سوسن چون اندیشه زرق شد
باده خوشه و دق شد	یک ترار آب و قوی تر
مغنی پستی که به خواند	میغ ذالی که چه راند
دشت نیستی که به ایست	دوست نهی چه است
بنامان زینب ندی	برهن سترن و لاله زار
من بروم نیم بجاری کنم	برخیز از رخ کنای کم
برخیز از رخای کنه	برخیز از رخ شکاری کنه
دیندار و دیندار	پیش امرا و امرا
باز خدایه بویست بخت	بر ملک شرق و ستر بخت
مهری بر کشد مشر بخت	دانش کارشن به تاج بخت
دلایل سرشاخ و چش	عای کرده میان مرغزار

ز نقش سبب شد	تعب همه شوق به غیب کرد
بدرخش کیت او بعب کرد	بکشد و با مکان چه کرد
از نصف و آن سخن پ کرد	حاشی طالعش و دوست
از کرم و غمت و الا ای او	کس نشدست ز لب لای
فرطی به لاسه او	بست بر آن قالب و یار
صورت و دین و اراسه	ست جهان و دین و حیا
متر از ده ستر من	کر خورشید چست جان من
کرد و خط مسکن در سکنش	بسته و عا داس در دینش
ملک نام سخن گفتش	در همه کسیتی ز صفا و کار
بهرش ز سپنج بی بکدر	زایش در غیب بی بکدر
هیت او چکل شیرین در	دولت او به دیر و در
تختش هر روزی آورد	قاصد نعت بر قطار

تا گل خود روی بود خوب و سبزه	بشد مشک بود مشکبری
تبت شمر و دحد سو	آیند به محشر بود چنگوی
از در سر و کند خلوص	
بیل خوشکوی باد ز راز	
مهر و دهم پین باد	در درنده طرب آید باد
شخص مهر و دهم پین باد	دستش سر کاهش نهد
ریش ز رنگ زده باد	
مکت و در بخت کرد کار	
بسم الله الرحمن الرحیم و در بر سلطان	
وزیر بزرگ برین مظهر	زیر که بود دوست و در خوی
وزیر خانی نفس و دهم پین	دینت تو را بشنود من
کاین فاشه زن کو زد کار ملک	
بر قاف و جیسی سوزد شمار	
بکان دری نایه در چشم کشید	سردان سی عتقی سبزه نهد
خطی بچهار سبزه نهد	شاه سپهران منی و زلف کشید

بدر نام بنان مقصد بر سر بریده	
شوارکت با باجه ای طبری داد	
بکان بی راز که بر کوه بلندند	لی قهقهه بکارندید که بختند
جز خاز بنان جای که خواندند	بر بلوا زین غم بدین نیمه بردند
سر ساعلی سینه بشمار برده	
چون جرج بر سینه و چون نهد	
سیر کاف و کاکان ببار	کولی که سحرگاه بخت سکند
باده شیشه بر گردن بچاند	از غایت لی که سحر غایت
سید بر روی در پاشان	
چون ستم سری که غلط کرد و بار	
چون بکان سیم بخت و کرا	کو شیکه همه ان غایت
آن کرون محشر و طبر که	بزرگوش و سر و بر کانی طرز
چون مردن سیمین چای ببرد	
از فراق سرت و بر سر شمر	
بر ساعلی که خجی چپ بدو	از لب جد جاده و کربان شود

دست کردن و در دست بردن	دست کردن و در دست بردن
چون سینه بکشد و یک گشت بکشد	چون سینه بکشد و یک گشت بکشد
از هر سرش یکصد در شوال	از هر سرش یکصد در شوال
آن کند که روی و کتبی	آن کند که روی و کتبی
بر نان بکشد با نانهای سب	بر نان بکشد با نانهای سب
از سرخ کند کردن و نام سب	از سرخ کند کردن و نام سب
رجه و رود خیزی با له خورد	رجه و رود خیزی با له خورد
سرخ بکشد و سبزی نه بکشد	سرخ بکشد و سبزی نه بکشد
با پیچستان بکشد و بکشد	با پیچستان بکشد و بکشد
از طرف که بر آید و سب	از طرف که بر آید و سب
از شرم بر خا فرودشت و خا	از شرم بر خا فرودشت و خا
دور لالی بکشد و بکشد	دور لالی بکشد و بکشد
از سب و خا بکشد و بکشد	از سب و خا بکشد و بکشد
پن باد و در در در در در	پن باد و در در در در در
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی

دست کردن و در دست بردن	دست کردن و در دست بردن
چون سینه بکشد و یک گشت بکشد	چون سینه بکشد و یک گشت بکشد
از هر سرش یکصد در شوال	از هر سرش یکصد در شوال
آن کند که روی و کتبی	آن کند که روی و کتبی
بر نان بکشد با نانهای سب	بر نان بکشد با نانهای سب
از سرخ کند کردن و نام سب	از سرخ کند کردن و نام سب
رجه و رود خیزی با له خورد	رجه و رود خیزی با له خورد
سرخ بکشد و سبزی نه بکشد	سرخ بکشد و سبزی نه بکشد
با پیچستان بکشد و بکشد	با پیچستان بکشد و بکشد
از طرف که بر آید و سب	از طرف که بر آید و سب
از شرم بر خا فرودشت و خا	از شرم بر خا فرودشت و خا
دور لالی بکشد و بکشد	دور لالی بکشد و بکشد
از سب و خا بکشد و بکشد	از سب و خا بکشد و بکشد
پن باد و در در در در در	پن باد و در در در در در
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی	کاهی بکشد و کاهی و کاهی

سقط صبیحه و طبع جامه دم و سب

چون سینه بکشد و یک گشت بکشد
از هر سرش یکصد در شوال
آن کند که روی و کتبی
بر نان بکشد با نانهای سب
از سرخ کند کردن و نام سب
رجه و رود خیزی با له خورد
سرخ بکشد و سبزی نه بکشد
با پیچستان بکشد و بکشد
از طرف که بر آید و سب
از شرم بر خا فرودشت و خا
دور لالی بکشد و بکشد
از سب و خا بکشد و بکشد
پن باد و در در در در در
کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی
کاهی بکشد و کاهی و کاهی

پیش من در نه تیغ شکبوی	
آرد خراب کای صاف چو معین	
بهر دمی صبح خورشید بوی	بهر دوشتر بود وقت کن سندی
نسته ز غم غافل نیم عهد	در شده آب کبود در زرد دودی
آرد در غنچه تیغ عسری و عهد	
داده زاندر آب ان صندل نازین	
سین زیند پشته ز قباب	بهر چه سو زخم خورشید چه بود کباب
لی ز کازادو باشد قهر و دشت	باشد بوی سحر را بوی کباب
خند چک و چلب خندک و یاب	
دین بشکری کن کوش بشکری کن	
دشنام وقت صبح خورشید بوی	روی شسته خورشید بوی
مسترب سرست زاندر آب	در کلوی و بلی با ده منسره کردا
گردان پیش وی ب زنگ و	
ساعت از سار و اوستا نازین	
برده کلوز دق و سنجاب	الک فرو ریخت شک بوی و

سید کان باشت طاهر کان خوش	در دهن لاله شک در دهن خوش
سوسن کافوری کلین کو هر فروش	
در می اردی بهشت کرده بهشت پیرن	
شان خن بر کلوی بسته بود خنچه	شاح کل در میان بسته بود
بر سیه اشمال کرده بود	بدنه ریکان لی غم و خنچه
باد سحر کایان کرده بود	
خرمن غنچه بر جبهه روتی تین	
چوک رشاح درخت خنچه	انغ سیه بر دبال عالی حنچه
بجبهه ای زرد و آب	وزن آب سیه لاله تر حنچه
در دهن لاله با در حنچه	
حنه شک سیه در حنچه	
سرا کالی سیه برده سب	چون دوزخ سبز در حنچه
مرغها و اشکان سرین	چون سبز خنچه بر سر دوزخ
کشت کایان	روشن کشت
بجهره سی عین در دهن ی چین	

وقت حرکت کتک تپیده باشد	از آب درای سینه با خربزه
سینه را خشک شود برین	طبع فرو کشته شدت سینه
داده و منکشف در کوفت باشد	
طریقی که در حدیث فرکان من	
کوفت بطسید جاب صابون ده	کبت در کوفت با میوه خربزه
برکت تر غلبه کنج فریه و نه	کسکه در جعبه بر کوفت و اسون
لاروی جوبار سکه بر کوفت ده	
خزله و سبزه کون خیمه او شین	
در دماغ و سس نهایی بر زده است	در سس کله مورده کون بر زده
سنگی بر سس نه بر زده است	بر دماغ کوشش بک نایه تر
فریک طوق روی سر زده است	
در سینه کون می حلقه و ب کین	
از دماغ شریک شمشیر من	کرم خن غلبه دوشن کج من
از غلبه مرده نایه پوشیده است	زیر سینه دست بر کوفت
نترن شکوی شکست فروخته است	سینه تر کوفت شکست در سینه

با دهن طلق در قح و جام تو	اگر کستر در دهن و کلام تو
از سمن بر و بدو سب بر تو	من روایت کند شمشیر تو
خوابن سینه زنده در کوفت کاه تو	
در سینه سس در کشتان کین	
اینک مسوط محب	
سجده جهان می چون شد	دیگر کون باغ و نه دیگر کون شد
شهادت جوی رنگش جلوت	کفایت بر کون توری بر کون شد
ز سبزه زمین بر یک بوش کون شد	
در سینه بر بصورت شکست	
در کون حیرت پوش ن پی	بر کوفت کف کون پوش ن پی
بر روی بوی کف کون پوش ن پی	دماغ نایه حیرت پوش ن پی
شکست کف کون پوش ن پی	
در دست سر و نافه شکست کف کون	
سجده سحر بر کون کون	باید و صبا نند ز کون کون
بر کون شکست کف کون کون	ز کون کون دست و کون کون

شرب آب و بخت نوبت	او شربت مدح و کار و شربت
خون او بجان نه خورشید و نه	زیر که شرفیت و لطف
کرنده حریر است و عین است وضع	
در زده شاکستین و کرد و دلک	
والا غنی که پشت در پشتگاه	برش و جان عزیز و در جیب
در حجاب شاه و شاه ریکوچه	بر طالب عسکران و طالب
برده بستی ز بزرگان سباه	
مال زیمه عیب و خار و دوازده	
محو شمشیر و چوبان خرم	در خانه بدسکال و ماتم باد
فرشت و زده در عالم باد	در خواه تو را دم زدن اندر در
اجاب ترا سعادت چشم باد	
ماتش در زند و داده که در بخت	
نصف مستطاعه و نصف بوستان و بی عار و ماد	
بوستان با حال و بوستان	و در بوستان چو بوستان
کل بوستان بخود و بوستان	و کل بوستان رخیل بوستان

در بوستان

سر و بدن ز دست بر بوستان	
در غر و دست و جسته سر و مال و سر	
در خوف بنفشه حرکات گفتند	وین زرد و خسته پیر گفتند
بختان سخن سپیدی بکشدند	بر سر ز کس محمود طلی بودند
سر و رسته بجان چنان اسبندند	
بر سر ز کس ترسند و ریکوچه	
سرخس و می را و دنان و شمشیر	خزین سینه بر پیدان نشانند
در دنان چو زنده بر تو نشاند	بیلان وقت سحر ز بوستان
قریان و گل و خوش چنان دانند	
صلصالان باغ سیاه و دنان سر و	
دیشی و در کت چنان بخت و	بر سر ز کس زشت کار و دیشی
و دیشان نوچه که بر سر دیشی	میل ز دور و همسکود بر من بختی
خول طبعین و کولی زنده و لاسکوی	
از دیشی بد جوشی شود که آه	
ناخه و دقت سحرگاه که شعله	کوئی از بارکت به حضرت داد

کرده پسند ری کرد و هر دو	تا در آید و بختش در میان
بر چاک و زار بسته ز برکت	باغ باغ کشت چکی کج پاد
گلب و لب غم است درین	سود خنده بکند در شبست کی
بسته بیکل و خالیه تخت خلکی	پیر من و درویش طلب علی کی
ساخت چاک و زار کز موی گله	در آید بر مسترد و قدر و کرد
چاک یک بر دست در بر	چون ریخته و مرغ تن بکشد
است چون بکین نه سرافراز	تا که بکشد که هم در شرف
بویست برین چو شیشه	کونی نسیم کند نه جان بپسند
به تمنی غار درون لاله سحر	چون وانی نه است فرمان
و انداخت بدین سر است	دخش تا زده و سبزی بک
چون و بخت و پر که فصل بار	دوت بسید و در شکم کاه

بختی

با خوشبوی و پر سر فرا	که کس سرخ پدید نهسد
و باغ پدید کند و مسد و بک	ز سرش را شادی آن عهد و کج پدید
بکای و کاسب یاد از بخت	بیب باغ کند در ملیب باغ
در شوق و عاشق و دود	خسته شوق و شوق شده و جگر
شوق بخت با باده پیش	روستای سرشک و سر زرقا
دوست بخت بر دست بر در میرد	نیس بر درون بباردی جواد
عاشق از دور معشوق خود را	خود شید و خوشش هم کو
ش داشت بدل دست زود	تا بدید و بخت و شوق
بختون خوشش و بد بکشد	تا برست ز دل زوده و شوق
خجین و دود و سر بخت	تا که ناکه کاه چرخش ز بخت
عاشق از دور بدید و بدید	تا در بدید و بختش از کرم
سر خوشش و زود و بدید	تا که ناکه کاه چرخش ز بخت

نیمه زای عاشق خود دوست	روح معشوقه او دل دیده شکست
ماهی دشت و ماهی سود	نیمه شکسته کالبد ز زرقا فرقت
این چنین سگدل عشق و محبت جفت	
شاید سود سینا و سینا در یاد	
بیت بشکر که وایمه بر لب	شاید در حقیقه لب به فروسل
کلی کش مکان بوسه با کلین زند	سیخ دیوار سر ابرو به صد میانه
چوب روزش و کاه به شکست	
قصر ریخت فرد کرد و درون فان کاه	
کلی کوکب ترا سر و یکنه	لشکرین یکل و یکل یکنه
ز و معفرین سنگ یکنه	در سرش معفرین یکنه که خایه
بجو خوش به کجا سر یکنه	
لشکر و شمشیر یکنه شایه	
بایست بی که برده به شمشیر	میشود صفت سلاطین و ده نیک
زای کرد است که شمشیر زند	که شود محسن بشیرین شکر
بزدان که زمین به شمشیر	چون اندک بختی بخت و سپاه

۹۰

چون کلبه بکلیان مجلس کرد	میشود پست برین بخت نور
چون سینه اسویشت بران	چون سواران سپه رستم در ده
کردش که خنده و میل سر برده	
بیت فرسنگت من پیش و بکلیان	
کرمی فروزون قوی سحر پیش	بیت رفته خنده و کار کاه
ماند و نه وانه که حلقه پند	بار موسی همه سحر و جحره دبار
سیر موسی که شمشیر و شمشیر	
دست پس وجودش زنده را کوه	
دو فرعون حبس یارین	بختی عیسای کشته و کشته و کشته
که ترسیدی فرعون خدا و اهل	بختی نیل و خاکش برین
و درین دین و ان بیت و دین	
که برین دین و ان بیت و دین	
ملک ازین فتنه کاست	بختی بیت جهان ملک کاست
بستان ملک حصار و قهر	که خنده و همان دین کاست
ایزولایت سندن که کاست	نمود چون و چرخ کاست

هر که بی نیشت نشسته خود درو	
چه زارسته ز تنه کن و درین	
چون هم کردی سپهر نشسته طری	باز برگرد و به پستانش چون یک
بگشاید و در کس خوشتر	که چشم تو خندان در چون در مگر
که نیاید و بخت کنی چندی	
هر چند نشسته و پاک کنی پاک	
هر کی که بستان سپهر بوی	طوبی این چنین منتظر چه چندی
هر کی که بستان سپهر بوی	آتش غایب از آن شش و می
سپهر بستان سپهر غایب دان	
زین نشسته و هر چه سالی من و سحر	
ی شری بستان و درو	چو از او بگریز و دران نشسته
ز سر و روی می درنگان نشسته	از دیرینه و در شش و می
بجهانی که بود پاک تر از هر واد	
چون بخت کنی و پیش رو فرو	
ز کوه و صحرای درمشتد	چون سزاده شد و در زو

ز هر که ز کاه بری گویند	چو از او بگریز و دران نشسته
نست هر که کند و تو سر می گویند	از دیرینه و در شش و می
نست باز و حال کف پای گویند	
از دیر جیش وادیه رنگ و سر	
ما جان باشد خیار کتب از تو	بخت مطهر تو چو چرخ فلک
ز هر که در سلطان سلیمان	هر که بر عرشه تو واد تو واد
خاف تا فاف همه ملک جهان	
خود چوین واد که بود از جانش	
در این سطر آمده	
بستان این ماه و در	زین کلین چون سبزه عاری
نستین بر زده دست کلین	نخچه خنجر از وادان تو برید
رسته با بسته ساری براده	
تا نشان ری باز و در	
ما کرد کونان بسته شان بر واد	هر که خور درین خاک لب چای
نایب کن و بر کرد و پیر چای	هر که تان کنی بی بخت و س

ارچه دشمن تشنه بر آید که بیست	ز اسلامی و دودی ز تو بوی
بی باک و خاس است میامو بایم	
حاجه نشین بر سر است ایمن	
مطرب که تو بوی ریست نشین	بهر و جبهت سام شوم و کرم
شادی و خوشی مرو زار و زخم	بچشم دست ز غم نغمه و غم
غم محمود و یام خشم و ششم	
سوی خیزان چو کسب و زبانی	
بر جبهه تو بوی و دلی خشم است	سرمان سبب نجاست که اورده
که کاردی ز پیشتر بگرفت	رود کاشیش چو تیر برون بگرفت
زین جی که ز درو شکم با الم	
سرو کنگار و شکش زرم بخار	
که سخن که باشد سخن من است	زود لار مرد و دل خیز سخن با دست
زین چنگ که به دوش تیرین است	کوشش تو با بخت بدست
کوشش بیدن ز راه چنگ است	
چنگ و شمشیر ز رخس چو بیدار	

مزار و رسد و بر آید	گوید و غمت بی بار و در توان
که زری وی زخم تو شسته زود	باید ز زخم و زخم و زخم
توبه و کوی که می بسیل و سکوی خمار	
که حار ازال غشست بیانه ز	
خامد بس که به این جهان خشن	لسمان بق و روی بی شکست
دشت نده دیباکی کشیده	لاله و طرف چو کرم کشیده
مغ و باغ چو معوقه سرکش کشیده	
که ملک بر سران باشد که تمام	
ملک عادل خورشید زین	بل اسد و شمشیر زین
که چون و نمود دست شمشیر	چرخ زون ز کاف و در کاف
زین جیب که کرد دست و عقل زین	
زین رفعت زودن شرف و دود	
این مسموم که در دست جیش چنگ است	
شاهشید که جیش چنگ است	بک دودی زدی کاروان
کاروان مسموم که جیش چنگ است	یا اقصای چمنستان

سرد پند در دانه آن حمر	نارنگی سفید لک دپا
دل مسر جان چرخ نول کار	سفره پر جان تو بر تو آبرتا
سراوسته به چکان درون غم	سراسر دگر در سر او پند
در هم کف ده چرخان برایت	کریدان روان پاکت زردار
بج در چرخان لک جبارن	دست در مسر ز چرخان پان
برکهای در چرخان پان	ز کوارن دیدن رخ پان
گردش و جبهه سوی زوایان	زین شده سوی زرخ کاران
کشت بسم نه دانه شد ماکان	کج و کش در کبر شمشان
ناله زار دیر بستر چرخان	شکر خاسته همچون دمر دبان
کشت سپاری لاجل لاقوت	دست بر روبرو و بر چرخان
این شکم صحت چرخان	باز در لکهای چرخان
برخ میشتن تو دست زیت	با کمر دستی این صحت این

نارنگی سفید لک دپا	سفره پر جان تو بر تو آبرتا
سراوسته به چکان درون غم	سراسر دگر در سر او پند
در هم کف ده چرخان برایت	کریدان روان پاکت زردار
بج در چرخان لک جبارن	دست در مسر ز چرخان پان
برکهای در چرخان پان	ز کوارن دیدن رخ پان
گردش و جبهه سوی زوایان	زین شده سوی زرخ کاران
کشت بسم نه دانه شد ماکان	کج و کش در کبر شمشان
ناله زار دیر بستر چرخان	شکر خاسته همچون دمر دبان
کشت سپاری لاجل لاقوت	دست بر روبرو و بر چرخان
این شکم صحت چرخان	باز در لکهای چرخان
برخ میشتن تو دست زیت	با کمر دستی این صحت این

من ترا بر کوهی ز دستم	وز بندیش پات کشا دستم
مرا گشت بر خفا دستم	که من زما در جایت ز دستم
بشما حاجت پیش تو ستاد دستم	
در حلیم تو از غمت دستم	
چون تو را دیدم بر پیش من	کردم ز پیش من سلطان و کار
روم بر سر دیوار تو	النجلی کرد تو محسن من عیار
پس می کردم بر سنگ در قواری	
که بدو بمن میندی گند کاری	
ز می برد یک فصل سپاس	انچنان گل که من غم و توداس
چون شده غایب از دست	کف مردی بخت ذم به کجاست
باجه زیرک و زندی ان روافی	
مخل اینجا بر آورد شمای	
غمی زن که تو بستر زلف	از کلوکان و زشمه کنان باشی
بکتن بسته و پاک مان	هر یک شکستم از جو که خان باشی
شوی اگر ده چو از جان	نچنان سپهر زان و کمان باشی

ن

من اگر کنم و دیکت تو در گشتی	روز بلودی چون روز بهر گشتی
کمرت بدو با سوی کمر گشتی	مجان و در خود بار و گشتی
دشمنی دی و بر بام و در گشتی	
تا چنین باشی بر چو پیر گشتی	
است بروی و روشن رخسار	بلای من سپهر و شش من در
است گویند زان کمار و	برینا کس با کمر زان کمر
بر تو ز منی چون میم می محبت	
اچو قارون نمین و من خود جایز	
اک زلف از من می پرست	کافوی کافیه زرد و سبزی
نک کرسی و حقیت لکری	که کشیده شبی در من نفی
ستم استن بکین چنان جی	
یادوستی غی و نه خواستی	
بنتم دشمن زود و تیبی	که مرا ریش نه از آفتاب جیبی
جیزیل آه و روح چه قصیدی	رود استن چون میم بر می
بچه دارم در ناف چو بر جیبی	بارج یوسف و بوی خوش عقیبی

کوست باین چه برایم من	برین شب رن و شکر شادان
کرمایت برادن کرم من	همچنین بشم ناز و دیا گن
دلراستیه کی با تو میم من	
رو ز رشتستان غام من	
و کرم بکشی بر شش تو شدم	من بچوشت تو خیشم بودم
و بدی مشک و صند زبندم	ز منده دانه ز ربه نشو زبندم
کرم بکشی تو مرا صبر و در شدم	
که مر زین کند زه و چند دهم	
و بزکشت که یکجک قبول کنی	تو هنوز این بوس اندر دهم
کشم منت یک بویان کنی	که سیت نخند زین دهم
ز پسندت این بسمه که کار کنی	
که مرا بچمی سده دل نگاری	
بست رجا که آگاه و خفاست	بوس اندر سده دلان و بوس
سوی جنت چه سیر می ری رجا	یا کی داسی ما سنده داس
مق کوشش ما تن سناست	بر نوا دوش بگو که چن داسی

زمن زده

باز

باز بید سر و جگر ا ل و	و همه شکر کار میشال و
پن بگردوش نوا و عیال و	کاو کردون یکشید نرعال و
در کف شش کجول و کجبال و	
میزارش میسد و نطفال و	
بروان کشته کار بوی خشت	جمه درین خشت کف است
مخند زشت آنگاه چهره و	تا در کف پهلوشان چ نکشت
کشت که دوشش تا دم زردت	
که در کمان باد عکس کشت	
کشم برود و صدم با ساهان	که کاشان بگرد و سخوانشان
میرد از حیرت و آفت و بشان	زها سپردن و ز دبانها
محمد و زده چه پسرن و چاهان	
تا رون کز درن شیر و جانسان	
دشت خبی صفت از دهی کف	که زده بر رسیدی س سینه
شده برشت ز خدانش ز دین	تو کج کشته از شنبه و آینه
ز دل کشت که مهر دم افند و	و آسم دوی را مهنی نمودی

باز آید محبت و باکینه	
خوش نماند از دست بکینه	
در هر دو جنب و کلین تاسی	افسر بر غم چون غم در اسبج
ملکوت مدد انگاه چو ناسج	مرسته تاجی پوشید بپاست
چون بر ایشان بر سر شمس	
رزان آید در هر دو جنب	
سی در کف چون مرد غم	بکف با کف در هر دو جنب
در هر دو جنب بر آن تن بزم	بکف در هر دو جنب غم تاج کلین
بر شد ز دست او تاج کلین	
وی شکست قیامت و نور را از بزم	
زبان کف که مهر ملا فرود	دانه در هر دو جنب منی بنوادی
رست کف که بزم ز دست کلین	کف تاز و از آن پس که بنوادی
این غیب ز که دوستی منی بودی	
رومنی خواستی ز که درین بودی	
در هر دو جنب که می بودی	ز که در هر دو جنب که می بودی

باز آید

سرت از دست بشیر جا کردم	چون بشیر ز چکان جا کردم
که بر زنگه است	بسیجی با کردم
نی نه بودی خرم چسدا کردم	
بر سپر نادم تو باشم دیوار	جا کرد و بنده دخت کف پاست
طرب دارم و مرد طرب است	بسیج خوشش و بر طرب پاست
بر کف دست هم کلین میراست	
و انگاه در شک خورشید هم حیات	
بر این روز سوزی روز کاسه	نوعی زاده ای و کاسه می
بر گرفت لب لب سپر تاجی	بر گرفت و دستش تاجی و کاسه می
داده بشیر شمشیر می	
بر لب جام کاسه می	
بر دانه زخم جام و شمع سادو	بر کشید زخم جام و شمع سادو
داده و دانه زخم جام و شمع سادو	بر کشید زخم جام و شمع سادو
کف حوان خوردن سدی بن بود	
خبر ناپاکت هسته آرد	

در راست و روی در سندان	خداوند است و چو در خزان
چشمه و در میان چشمه	دو پیش که گشت خندان
تو شش چندان که در شش چندان	
در او عجب که در درون	
سطر دیگر در صفت با روح در رستگان کما سیف	
در عجب جرم و در خندگی	در نشسته و بهار شده راسته ری
نرم بود همیشه در وقت آفتاب	با ملک ز مردم و در وقت دغی
بر که میشت و کلایسین کی	
تا که شدت قوت سر را گشتی	
بر نو بهار چو در نو چرخ	چندین حسه طالع زنده در روبرو
نخست که مردم در آفتاب	با صبا یاد و آن حسه در آید
آن حسه بان پار شد و گشت نایه	
در عینه باز شد بر نیان	
ز ناله و خشم چه کو بهار و دشت	سرخ و سپید گشت چو در بهار
در خفته و در خاک بر گشت	چون در نو بهار بر و در گشت

شش به چو در زمین است	
و گشت سکون پیش مجرایان	
در باغ رست چو در شش درم	در عین کل گشت و در بهار
در دست است که گشت اندک	بر هر طاعت نه از چو شش
در میان هر شش یکی شکم	
آنگه آن شش کاغذ و در عفران	
آن شش به شکم باغ در	که شام او در نسیم و در شام در
پایین است کوی ز پایی نوشته	از نیل بر است و در طالع است
از به روی خوش چو در	
در عیش و در پیش و بان	
بر کل کل سپید باند عفتی	بر کل کل در رنگ بکر و در جعفری
بر کل کل نو در شکم و طری	چو روی در برای من آفت چتری
زنی مسکین که در شرف و در و گشتی	
کوفی که زرد رنگ پان در میان	
چون بر در و در شکم قبل	با نهان کسید و با بهار

آورد ششها به شکست لا اله	چون در ده باب مصحف خلاص
شکست او را خوشترین سالها	
دانه را با ما که کشند شکست	
بنور چون بچ برده فاش	کله شکست برین بکری بکری
چون دید و دوشش کل را انداخت	آید بیک فاحشه و کشت خدش
	میل چو سبزه دیدیم شکست میبوی
	کاشی سه و دو کوی شد دگاه خدش
کله کشیده نذر بر کبود	نه تار پدید بر آفت نه چود
مخاف نمی ستم همه و درو	کویند زار زار شب سرود
	با طر دگر در رطوبت خد
	مرجان تب بک زنده زان
مل نشخ سر و باز شکست	ما خان ابرقسه در رند زان
قری سسی سر آید شایر چو سیر	صلصل می نو ز کجای می دیر
	چون سبزه بخت شکست دیر
	که مهر کان کرد کاشی سپیدن

ناله

آورد ششها به شکست لا اله	چون در ده باب مصحف خلاص
شکست او را خوشترین سالها	
دانه را با ما که کشند شکست	
بنور چون بچ برده فاش	کله شکست برین بکری بکری
چون دید و دوشش کل را انداخت	آید بیک فاحشه و کشت خدش
	میل چو سبزه دیدیم شکست میبوی
	کاشی سه و دو کوی شد دگاه خدش
کله کشیده نذر بر کبود	نه تار پدید بر آفت نه چود
مخاف نمی ستم همه و درو	کویند زار زار شب سرود
	با طر دگر در رطوبت خد
	مرجان تب بک زنده زان
مل نشخ سر و باز شکست	ما خان ابرقسه در رند زان
قری سسی سر آید شایر چو سیر	صلصل می نو ز کجای می دیر
	چون سبزه بخت شکست دیر
	که مهر کان کرد کاشی سپیدن

این سپهر می پیکانه خورشید	دانی به هیچ حال بون کی - ایم
تا در به سعادتی تا نایم و بایم	دند سرنگه داند تا را که ما کسیرم
آن مستر که بکعبه کیم	سیر ز کردار است قابل و جان
پرساود برسان محمد است	و خند بحث و خند روی تو
رو صبح یک نماز و نماز	لیک خصال یک خوی است و خوی
کس که دینی دسوار و دسوار	خردی کسی دناغم و دناغم
عزت باب میر که خزان بود	بخش نشسته ز بهای سپهر و سپهر
بر نوینش شور و نام بود	خوشید خاص بود و سر و سر
از بهر که مال و دشت و کاه بود	بود خلق و بهر دقت شادمان
و عجب هم نبود و کی خوی	که نشسته از بهیصل سر بر کاه نشسته
فرمان برش بدیده سندن خسر	افزون بی جلالت قدرش و قدرش
اطلاش داند و الا طاب و طاب	خوش باین سپهر که در باطنش

داند

اسل بر کردار به سر خف کرد	کس را که در هیچ ملک با دناغم
و دسری سدر جان اسرا کرد	بن کار که در خبر رخصت با دناغم
در بخت سبیل سبیل کرد	سنگران خنده را چنین شد و چنین
دور حشر ز بهر آزار کرد	وین دور کار خوش بهر آزار کرد
نیز که گشت جهان و گشت	و دسری سدر جان اسرا کرد
چون بدست چنان چنان کرد	رنگ خورشید کرد و دناغم
و سیر فرقت و بنا و خوی	این زمان بوی و سپهر و دناغم
چون قیام سپهر و خوی	سنگین خف و دناغم
در سپهر کار و دناغم	چاکه اشک و دناغم
وجود در جبهه پیر کرد	رود بوی سپهر عادت بکاه کرد
خوشید و دناغم و دناغم	ناگشت دولت از دناغم
خنده و دناغم و دناغم	سپهر و دناغم و دناغم

مهر کیت تو جبار داری است	در فصل خود و هر کس تو هست
خود دوستی تو هر که تو را بدست	کست بخت تو است و جهات شاد است
در حالی و دست تو خط رو است	
در چشمه ای و چون دانه است	
این گوشت که در دهن من است	دار و بکارهای تو سلطان تو است
بر کینه نام تو در دهان من است	بفرود هر که نام تو است
این کار در جمل من بود است	
هر که بر بار من شود است	
تا قباب من خور من سپرد	تا خاک زیر باشد و گردن تو
تا بر من رومی را سپرد	تا در زمین روی بر من بود
تا وقت مهر کان من سپرد	
زب من سپرد من را و مهر کان	
عرو و سپرد من سپرد	چون جنت ملک من عرو و سپرد
پشت پای من سپرد من سپرد	دشمن من را و بکار من سپرد
بر تو دهن و دهان من سپرد	عش من تو را و دهن من سپرد

نیز

مهر کیت تو جبار داری است	در فصل خود و هر کس تو هست
خود دوستی تو هر که تو را بدست	کست بخت تو است و جهات شاد است
در حالی و دست تو خط رو است	
در چشمه ای و چون دانه است	
این گوشت که در دهن من است	دار و بکارهای تو سلطان تو است
بر کینه نام تو در دهان من است	بفرود هر که نام تو است
این کار در جمل من بود است	
هر که بر بار من شود است	
تا قباب من خور من سپرد	تا خاک زیر باشد و گردن تو
تا بر من رومی را سپرد	تا در زمین روی بر من بود
تا وقت مهر کان من سپرد	
زب من سپرد من را و مهر کان	
عرو و سپرد من سپرد	چون جنت ملک من عرو و سپرد
پشت پای من سپرد من سپرد	دشمن من را و بکار من سپرد
بر تو دهن و دهان من سپرد	عش من تو را و دهن من سپرد

فی النفسه

مهر کیت تو جبار داری است
خود دوستی تو هر که تو را بدست
در حالی و دست تو خط رو است
در چشمه ای و چون دانه است
این گوشت که در دهن من است
بر کینه نام تو در دهان من است
این کار در جمل من بود است
هر که بر بار من شود است
تا قباب من خور من سپرد
تا خاک زیر باشد و گردن تو
تا بر من رومی را سپرد
تا در زمین روی بر من بود
تا وقت مهر کان من سپرد
زب من سپرد من را و مهر کان
عرو و سپرد من سپرد
چون جنت ملک من عرو و سپرد
پشت پای من سپرد من سپرد
دشمن من را و بکار من سپرد
بر تو دهن و دهان من سپرد
عش من تو را و دهن من سپرد

چون بخت بد و غم از راهی رسد من ز سوز زده تر بر کجای خون زده و آن دیشد و در روز سخت کشت چون تر عشق بخت	آه منصف شکر چسبنی بخت وز من بخت زهر کرکی جود چون بخت بد و غم از راهی رسد خون زده و آن دیشد و در روز
در شرح حکایت	
کام تو در دنیا عارض می رسد هر چند زنجیری کوفتی باشد در کارهای جهان بهین نیست زبان ناله کعبه فرود می خشد	کز جی پشم زبان ز طبع بود هر چند زنجیری کوفتی باشد هر چند زنجیری کوفتی باشد شهر سیکور برین بسوزد
چو لیس و سپید و خنجر و کس بود و بویک لب ناله زلف و شعری که در که گفته است و دستش را گرفت	بر طعنه از ده کردندی و بر رخم بر روی بود و در میان احمد باشد نه بر طعنه از ده کردندی و بر رخم که گفته است و دستش را گرفت
بر اعدا و با عباس و بویک لب از طعنه از ده کردندی و بر رخم	او که از ده کردندی و بر رخم بوشکو بخت و در الویش

و

نواخته و پندیدن شرف رونگارای کان چکان درین یام با زهرلست هر که اشعری بری یا جی	تا کند هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری
درین یام با زهرلست هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی	تا کند هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری
هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی	تا کند هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری
هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی هر که اشعری بری یا جی	تا کند هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری

قصیده

نام حسد و دزدان علی یک سموت و خلق این شتم برن دال سکر سردم و درین دشت	که واری و هلاکت دار و سحر بفرمان او همه چه علوی نخندم بر او خط و دلو است است روی بر بر صلی
هر جانش زین رکود صبحی بشکسته مر چای ری چو	هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری هر که شاد از شاعری

شده و در چرخ فتنه نعلی	علم لب در دست نماند باقی
مر بر سر بارکش کرد و کس	شبی چشم اند که از خود بردن
به نوای پیوسته بر سر دلی	شبی پای طاهوس هر کشید
زهر جانش مهره ز لولوش خلی	کلیک سپهر روز کون شمشیر
شده سر طایر چاش خلی	شده سر واقع زبان بر پهنه
کس در خشت نماند عقل	مین خسته ترش چون در پهنه
صفا هر کرد چشم علی	بدی هم کرد دای چشم زنگی
شده فداش چو دود علی	شده شمشیر چو دوشم بخون
در شرف چمن سم نعلی	بسیج گاهی جان قرن ثوری
شده بشتی چو چاد مصلی	شده زمره سپهر یا قوت تکی
شر شاری در دوزخ علی	او پیکر خوشی را گلیس با سب
که یکجا نه پش و نه نش نعلی	فریا خان بسته تر بسته
هر چه بدون پوسین مصلی	دم کرک چون شمره ستوری
و یا چون صبح با قوت رطلی	عنا چو یک خوشه کمر زین
و یا چون حرفی را کشته مصلی	نسب چو کهنه و از نور نسبه

چو دای که در جبهه دلی و نعلی	سر آمدین قد چو چشم رگی
چو عسری بریدم رسیدن	چو چشمی بر دم رسیدم بودی
خرغ چو یات ازور نعلی	بر سده در ستاد فاضلی
جیش نامه شمر رب علی	نمش نیش یک اجم نامه نعلی
نیاید بفصال و هیچ قصی	کنی با ری که ز پشت دم

قطعه

شب جیش سده اجرت پناوری	دری سینه خراش جیش سده
از دین خبر آرا بود	رویش برین آید فصل
بر تر از دایره گنبد دوار بود	بشی باید چو ناله فرود علی
قرص خورشید فروخته کون بود	چون زکوت بر این سلسله بود
که سزده طرف دما دقا بود	شتر دود چو دایکی نعلی
لولوی خور دقا لیده شب بود	ان شمر کونی طاهوس کرد علی
که عین یک بران غلط بود	چون یکی نیمه مر جان بر شمشیر
که برادر شمر را ووشو بود	یا چو زین شجری در شد طرف
تا فرود آید ری که را شکار بود	با جان این شمر را خلی نعلی

یخواری سید حاریرین شین	باد و زدن فی عادت ترا
ن می ناب که دانی بر د	ارداست چه غم تو
هر که گریه کن عشت کر نایه	هر که گریه کن عشت کر نایه
هر که خورده و دیده بیک	هر که خورده و دیده بیک
بست چار و یکس تو خنده	سراغ که شفیق است که
طالب شعر و جان و برین	آن جو غداست که طالب

دله صیف

و شمع صبح نه و شبنم	سکام صبح و سالی بخت
نه زدن و نه تخت نردیش	نه خنده و نه قتل و خج
ظار و پیش کشیده صفت	چون کافیه روم بر دخت
بهر رایتاد و بر طازن	از بس شعله شده در اشک
آن یک کران یک می	چون ماه سه و دو چ در پنج
رومشته تا عجب شرم ز رخ	کشد ای و نه شط و پنج
در شد چشم ما کجاست خوش	چشم شدان بودی همچو

غایب است ایضا

پادشاهی و بس خیار	پادشاهی و بس خیار
دو رخ زشتان تو کفایت	دو رخ زشتان تو کفایت
چشم تو خنجره حسرت	چشم تو خنجره حسرت
بنده و فدا دار و چاه	بنده و فدا دار و چاه
دادگر ای کوک و در دار	بنده پیش او و در دار
ای قول تار و من آرد دل	دل شد زار دل زار زار

دله صیف

ای ماحدی که نه زدن	ای ماحدی که نه زدن
نمونه ده بودی و جوی	نمونه ده بودی و جوی
جی و نیستی که زدی بر دل	جی و نیستی که زدی بر دل
سوی بجای دست رون به	سوی بجای دست رون به
کویند سه و بر و آب	کویند سه و بر و آب
سوی کی دل خیش باشد	سوی کی دل خیش باشد

دله صیف

این قصه خسته که ناکرده	این قصه خسته که ناکرده
خفته و کس نهد و کس	خفته و کس نهد و کس

نوروز روز خوشتر می باشد و در	روز طوفان ساقی خورشید در
مهر ماه باغ باید بردن که به	مهرش کون که سر و سینه
تا برکت می باشد و در	چون مهر بر جسد که چرخ
در کس باغ بخت نچرخد	که از سبب آن طغیان در
در میان لاری است و در	در خنجرین و در خنجرین
در نگر است و در لاری	در ریشه و در لاری
در کوفت و در ریشه	در دین و در ریشه
در کوفت و در ریشه	در کوفت و در ریشه
در کوفت و در ریشه	در کوفت و در ریشه

وله ایضا
چون مست باد چه عجب

در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد

طریق و در جیب می باید	طریق و در جیب می باید
بروز کار و در جیب می باید	بروز کار و در جیب می باید
پا ریش که روز و در جیب می باید	پا ریش که روز و در جیب می باید
چرخ و در جیب می باید	چرخ و در جیب می باید
پس و در جیب می باید	پس و در جیب می باید

وله ایضا
چون مست باد چه عجب

سپه و در وقت که در	سپه و در وقت که در
مرده و در قیامی خستیدن	مرده و در قیامی خستیدن
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد
در کس باغ بخت نچرخد	در کس باغ بخت نچرخد

خدا را دعا می رواستد	در جای صعب و جای عام
جی دامن نه بر دوسه	و ایکن خوشبخت در حرم
من بیع افکار	
خیرت رویا مجلسی سر و دم	که جانان شده دانهان روی
بر نشسته بشیر پر شمع حلت	تا بدوست دل پاشی پشم
چون صبح کرم چرخ و شمع	بهر یک جوی خورده غنچه
و گراید وین بخت در مان	چون هر دو بزم که چاکم
بزم تب دانه و می انگارم	و دوسه بزم که شمشیر
خویم بد کستی کوبه وین	اگر اید و کد بزم اده او دوسه
پش از کستی را بریدار	
وله مالک و امر از بزم و کج	
دوستان قوت بخیر است	راه از رشت دست دعا
سوی زباید روشن بصیرت	خویشتر کردن ستان خراب
بزم خوشبخت و عید از رسم	بمشیدن به چنین بزم
روم و از این بزم عید	شاید رمی جو صفتی

از

دوسه روز درین سینه	آب اکو کرم بزم
خویم جی شش روز	کتر اینم بر دوسه
تک روز باشد تا سپرم	اگر در باشد دستا سر
نعل خوشه اکو بود	از بر سر بر چون بر عتاب
من کلاه	
بخت خوشیدن می بشد مان	
ناله برط و طنس و دوسه	
می رلف من که طر سب	رام و من مونس من و دوسه
ترایق بزرگست و شای غنچه	نزدیک خرمندان می
بی می توان کردن دی طرح	زیرا که بدین کستی اصل شست
معون منسج بودین لاله	می بسیار زیارتان سبت
ای اند خور کستی گرمی	سکند خوری کوی شمشیر
می بر عتاب شش و دوسه	
وله	
بخت کرمی جسدین اب نیست	
شی در می من و کج	منی بزم عقیق که در چون
دست راست شرم دست	میخوام دمی بوسه میخوام

نیزه بپ تو دل بی شک و شک	کی پسند و دود و صد و نه
بیست زو برین کی دو تا	ساعتی که در شش و یک
کاهستی چنان دو چشم هم ایضا دله که ز کسینی غرقه شود چون نکت	
نخج راز خود و کل است کی	رعونی شک و درین کی
می شک و دلال بنو دار شایع	آن عین بر روی آن و در
شخ بادام ز شک و خجند	بها می می ز شک و خجند
بر شد شاش چین باد شک	باع شد و آن و در و شک
دله الصب دقت صین است که در ری است که شرب کن ن با د که در است	
کجا در هواست و معاند شک دله میخیزد ز نو است و در و است ایضا	
در شکست عین بر که در	مرد و نه و غافلان

المن

کرسه کرش در دوج بکند	با و نه خوبتر از دود و نه
برش است فراوان شش کی	چون شش و یک بود میوه فراوان
را عیات رغبت که رسیدی به شش رغبت که شدی می می	
دله ایضا ایل چمت صلا کاج کند چسب و درش	
دله تو مت خواب عقلی از برای ایزد خنده خوان کرم رسیدم ایضا	
مکان که است جبر کاهم	بر خصم که است جبر
بر سک که است جبر کاهم	بر خطبه که است جبر
دوت به سال لی جلا تو جست سال لی جلا تو ایضا	

و هر بنده است بی کمال و بی پای
خوشه جهان و زوا و قیام

ایسا ہے

شده است به شارب و جگر و
شده است به شارب و جگر و

والله اعلم

[illegible]

آہدائی رہی معیری

به کتابخانه محترم مجلس شورای ملی

